

KWARTALNIK ZIMA/WINTER 2023

Konsulat Generalny
Rzeczypospolitej Polskiej
w Nowym Jorku

Pod honorowym patronatem Konsulatu Generalnego RP w Nowym Jorku
Konsul Generalny Adrian Kubicki

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023.
This project is financed by the Chancellery of the Prime Minister as part of the "Polonia i Polacy za Granicą 2023" contest.

STOWARZYSZENIE
„WSPÓLNOTA POLSKA”

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.
This publication expresses the views of the authors and cannot be associated with the official position of the Chancellery of the Prime Minister.

Board of Directors

Marian Żak – President

e-mail: marianz@polishslaviccenter.org

Paweł Pachacz – Vice President
e-mail: pawelp@polishslaviccenter.org

Father Joseph Szpilski – Vice President
e-mail: jszpilski@polishslaviccenter.org

Zbigniew Solarz – Treasurer
e-mail: zbigniews@polishslaviccenter.org

Bożena Konkiel – Secretary
e-mail: bozenakonkiel@polishslaviccenter.org

Artur Dybanowski – Director
e-mail: arturd@polishslaviccenter.org

Izabella Kobus Salkin – Director
e-mail: izabellak@polishslaviccenter.org

Bożena Piekarcz-Lesiczka – Director
e-mail: bozenap@polishslaviccenter.org

Romuald Magda – Director
e-mail: romualdm@polishslaviccenter.org

Audit Committee

Elizabeth Gosek
e-mail: elizabethg@polishslaviccenter.org

Iwona Podolak
e-mail: iwonap@polishslaviccenter.org

Robert Chibowski
e-mail: robertch@polishslaviccenter.org

Agnieszka Granatowska – Executive Director
e-mail: agnieszkag@polishslaviccenter.org

The Polish & Slavic Center (PSC) is non-profit social and cultural services organization founded in 1972 and headquartered in New York City. With approximately 40,000 members, the PSC is one of the largest Polish-American organizations on the East Coast. It receives contracts from the City of New York – Department for the Aging (DFTA), Department of Youth & Community Development (DYCD), and sponsorship from the NYC Council. Each year the PSC receives funds to support programs that are free for the community. In addition, PSC promotes the program “Polonia supports young talents” and the PSC scholarship program. PSC also publishes its own quarterly paper “Echo PSC” which is dedicated to events, happenings and achievements of Polonia.

POLISH & SLAVIC CENTER
176 Java Street, Brooklyn, New York 11222
polishslaviccenter.org

Renesans w CPS

Rozmowa z Marianem Żakiem prezesem Centrum Polsko-Słowiańskiego

Mija 3 rok pana działalności w Centrum Polsko-Słowiańskim, w jakim stanie przejął pan organizację?

Tak, od trzech lat jestem prezesem Centrum Polsko-Słowiańskiego (PSC). To był dość trudny czas dla organizacji, ale teraz po trzech latach mogę śmiało powiedzieć, że odnieśliśmy sukces, tzn. udowodniliśmy, że zmiana administracji była konieczna. Oczywiście sam nie mogłem takiej zmiany przeprowadzić, chcę bardzo podziękować członkom zarządu: ks. Józefowi Szpilskiemu, Izabelli Kobus-Salkin, Zbigniewowi Solarzowi, Pawłowi Pachaczowi, którzy wspólnie ze mną podjęli się tak trudnego zadania. Członkowie CPS powinni zapamiętać nazwiska reformatörów, którzy poprowadzili organizację w kierunku rozwoju. Trzy lata, to trzy różne etapy przemian. Pierwszy rok 2021 to rok „Rozpoznania i Przemiany”, w którym podjąłem próbę ukierunkowania administracji Centrum do pracy według przepisów non for profit. Z zarządem przygotowaliśmy obowiązki pracy dla Executive Director, niestety nigdy nie zostało podpisane przez pracownika. Punktem zwrotnym był 21 wrzesień 2021 rok, wtedy Zarząd CPS podjął decyzję o usunięciu pracowników z CPS. Spadły na nas niespotykane trudności, min. musieliśmy niemal natychmiast zaangażować nowych pracowników, utrzymać ciągłość pracy, wypłat dla pracowników i wiele innych spraw powiązanych z tą sytuacją. Pani Agnieszka Granatowska została powołana jako pełniąca obowiązki Dyrektora Wykonawczego.

Drugi rok zmian w 2022 r., to przygotowanie CPS do obchodów 50-lecia działalności. Centrum przeszło „Przeobrażenie z Nieudolności do Rozwoju”. Usunąć administrację to trudne zadanie, ale pokazać, że w nowej odsłonie potrafimy odbudować CPS, to było jeszcze trudniejsze. Zaczęliśmy rok 2022 od zatrudnienia Aleksandry Słabisz na stanowisko Dyrektora Rozwoju. Zaznaczam, że nigdy wcześniej CPS nie posiadało takiego dyrektora. Przeżyliśmy pierwsze awarie rur z gorącą wodą, awarie pieców ogrzewczych, a następnie awarię chłodzenia. W dokumentach też zastaliśmy olbrzymie niedociągnięcia. W urzędzie miejskim nie wiedzieli, że w budynku na 176 Jawa Str, mamy drugie piętro (nie było zarejestrowane). Sala na Kent Str., była używana nielegalnie przez lata, więc spraw nagromadziło się bardzo dużo do załatwienia od zaraz.

Od lewej Jarosław Narkiewicz – Przewodniczący Rady Polonii Świata i Marian Żak – Prezes CPS.

Dzięki pomocy w wysokości \$60 tys. PSFCU, udało się naprawić windę dla seniorów. Podjęcie decyzji o podniesieniu członkowskich składek do \$20 dolarów rocznie, pomogło nam zdecydowanie.

Rok 2023, to rok Renesansu Centrum Polsko-Słowiańskiego. Zrealizowane zostało postanowienie 50 imprez na 50-lecie. Wszyscy bardzo się bali tego hasła, ale UDAŁO SIĘ. Zorganizowanych zostało dużo więcej imprez, niż zakładaliśmy. Dzięki mediom, które nas wspomagały, systematycznie pisały i reklamowały nasze imprezy, każdego tygodnia był artykuł, o tym co się dzieje w CPS. W tym roku odbyło się zebranie sprawozdawcze CPS za rok 2022 i za 2023.

Miałem dużą przyjemność przeczytać raport Prezesa za dwa lata, gdyż było się czym pochwalić, osiągnęliśmy bardzo duży postęp, zarówno przy odbudowie naszych budynków, jak też w promocji artystycznej. Bardzo miłym akcentem były słowa uznania dla Zarządu i pracowników, za świetny rozwój CPS przez wieloletnich członków na tym zebraniu. Dziękuję całemu Zarządowi jak i pracownikom za pomoc i wkład w rozwój naszej organizacji. Na ostatnim zebraniu Zarządu powiedziałem,

że każdy członek Zarządu jest potencjalnym prezesem CPS i powinien działać z odpowiedzialnością i rozwagą. Często słyszę, że musimy oszczędzać. Tak zgadzam się, ale trzeba rozwijać działalność, i najważniejsze szukać grantów i prywatnych sponsorów. To nie jest czas, na zamykanie drzwi w CPS, jak to się działo wcześniej, my otwieramy na oścież.

Co zadecydowało o tym, że zgodził się pan na objęcie tak ważnego stanowiska w tak dużej organizacji?

Od wielu lat współpracowałem z CPS jako prezes New York Dance & Arts Innovations przy produkcji Międzynarodowego Festiwalu Chopin i Przyjaciele i dlatego podjąłem decyzję, aby wystartować do Zarządu CPS. W wyborach członkowie dali mi szansę swoimi głosami być w Zarządzie. Przez wiele lat byłem vice Prezesem w CPS i miałem możliwość obserwować pracę Zarządu, więc nabrałem doświadczenia. Przybyło mi wielu wrogów w naszej Polonii, którzy uważali mnie za człowieka ekipy starego zarządu. Wytrzymałem ten okres, ponieważ wiem, że nie da się poprawić nic w CPS z zewnątrz, trzeba być w środku i działać. Pozwolę sobie zacytować premier

VI Światowa Rada Polonii. Od lewej Piotr Pachacz, I Dama RP – Agata Kornhauser-Duda oraz Marian Żak.

Wielkiej Brytanii, p. Margaret Thatcher „Nie masz wrogów powiadasz, nie masz się czym szczyć. Kto obowiązki nad życie przedkłada, za które odważnym przyszło się szczyć, wrogów mieć musi. Skoro nie masz wroga, zasługa twoja uboga. Zdrajcy nie przylapałeś, kłamcy nie zdyszałeś, nie zmieniłeś w dobro zła, w walce tchórzem byłeś wszak”. Te mądre słowa pomogły mi, przetrwać ten trudny czas.

W grudniu, w wyborach 2020 roku – do Zarządu CPS, koledzy z Zarządu zaproponowali mnie na stanowisko Prezesa, piąty głos oddała na mnie p. Danuta Bronchard i tym sposobem mimo wielkiego sprzeciwu zostałem Prezesem CPS. Znając wielkie zaniechania obserwowane przez lata, zdecydowałem się zostać Prezesem i doprowadzić do odbudowy i świetności Centrum Polsko Słowiańskie na Brooklynie. Po trzech trudnych latach, jestem bardzo zadowolony z podjęcia swojej decyzji, i bardzo dumny ze wspólnych sukcesów CPS z nowym Zarządem.

Poprzedni Zarząd oszczędzał tak mocno, że był bliski zamknięcia organizacji i tym samym jej całkowitego upadku. Ważne jest, żeby mieć plan i zdobyć na jego realizację pieniądze. Dlatego moim pierwszym krokiem, było powołanie stanowiska Dyrektora Rozwoju. To nie znaczy, że Dyrektor Rozwoju dokona natychmiast cudu i znajdzie pieniądze, ale po pewnym czasie, odnieśliśmy wielki sukces, otrzymaliśmy grand federalny w wysokości \$750 tys.

Jest pan doświadczonym liderem w prowadzeniu organizacji non for profit, w tym roku New York Dance & Arts Innovations (NYDAI non for profit organizacja), której jest pan założycielem, obchodziła 25 lecie działalności (zdobyła duże uznanie w polsko-amerykań-

skim środowisku) została nagrodzona wieloma nagrodami a pan otrzymał medale: Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej od prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego w 2009 roku, Krzyż Oficerski Orderu Zasługi RP od prezydenta RP Andrzeja Dudy w 2022 roku, Srebrny Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w 2023 roku, Statuetkę „Muzyczny Orły” za XXIV Międzynarodowy Festiwal Chopin i Przyjaciele w Kategorii Wydarzenie Muzyczne, ostatnio CPS otrzymało statuetkę Nowego Dziennika za współpracę... czy były to pomocne doświadczenia, które wykorzystuje pan w CPS (pozyskiwanie sponsorów, staranie się o granty etc).

Tak, wykorzystałem te doświadczenia w prowadzeniu CPS jako Prezes. Doświadczenie i wiedza pomogą zawiadywać tak dużą organizacją i prowadzić efektywne zebrania Zarządu i robić szerokie plany na przyszłość.

Zaczelismy współpracę z różnymi organizacjami polonijnymi, z czego się bardzo cieszę. Pani Joanna Fabisiak, poseł na Sejm RP zaproponowała, aby złożyć o grant na wspólne uroczystości zakończenia obchodów 50-lecia CPS i rozpoczęcie 25-lecia NYDAI. Wspólnota Polska przyznała nam na ten cel grant i pierwszy wieczór Festiwalowy „Chopin i przyjaciele”, odbył się w Kaufman Music Center w październiku 2023 roku, gdzie wystąpili znakomici muzycy i Tomasz Konieczny – gwiazda Metropolitan Opery. (czasem sugestia kogoś w rozmowie nasuwa możliwości zdobycia funduszy na realizację projektu).

Od lewej: Zbigniew Solarz – skarbnik CPS, Dariusz Piotr Bonisławski – Prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” oraz Marian Żak – Prezes CPS.

Trzeba mieć plan i spokojnie go realizować. Każdy dzień, każda rozmowa rozwija i daje impulsy do dalszego działania. Wiem, że mamy bardzo dobry skład zarządu, nowi członkowie przyłączają się do społecznych działań na rzecz CPS. Ważne, że każdy członek Zarządu jest znawcą w jakiejś dyscyplinie i stara się współpracować np. pan Artur Dybanowski znany polonijny biznesmen, pomaga sponsorując nasze wydarzenia. Pani Bożena Konkiel organizuje imprezy łączące nasze środowisko artystyczne. Pan Romuald Magda – znany prawnik, pomaga w sprawach prawniczych przy zawieraniu kontraktów. Pani Bożena Piekarcz-Lesiczka, również sponsoruje nasze wydarzenia. Komisja Rewizyjna CPS: Elizabeth Gosek, Iwona Podolak i Robert Chibowski wykazują się odpowiedzialnością w wykonaniu swoich obowiązków i często również sponsorują nasze wydarzenia organizowane w CPS.

Najważniejsze zmiany-osiągnięcia za pana kadencji, którymi może się Zarząd pochwalić.

Nie przypuszczałem, że tyle spraw uda nam się załatwić, w tak krótkim czasie, jeśli trzy lata to krótki czas. Zaczęliśmy od zabezpieczenia przeciwpożarowego pod kościołem na Kent – Galeria i gdzie również odmalowaliśmy ściany. Musieliśmy wymienić drzwi w tym miejscu, aby odpowiadały zaleceniom straży pożarnej i uzyskaliśmy pozwolenie na organizowanie imprez w tej

Od lewej: Janusz Wojnar, Tomasz Konieczny, Marian Żak, Lech Napierała.

Galerii, krótko mówiąc, wszystko organizujemy już legalnie. Dwa piece grzewcze zostały wymienione i oczywiście zgłoszone do władz miasta. Zamontowaliśmy oświetlenie na obie sale. (przy Kent i Java) Przygotowaliśmy panele na wystawy artystyczne, również ze specjalnym oświetleniem. Odnowiliśmy pomieszczenia Krakus Senior Center, gdzie zakupiliśmy nowe krzesła dla seniorów, ponadto pomalowane i odświeżone zostało całe pierwsze piętro z korytarzami. Powstał chór dziecięcy, kursy malarstwo dla dzieci, przyznajemy stypendia dla studentów. Podsumowując, zmieniliśmy CENTRUM POLSKO-SŁOWIAŃSKIE z upadającej organizacji w organizację rozwijającą się i aktywną w środowisku.

Jakie plany na czwarty rok Pana kadencji jako Prezesa?

Pierwsze to zrealizować wymianę dachu na 176 Java Street. To najważniejszy i najdroższy projekt, koszt naprawy \$750 tys i nie jestem pewien, czy ta suma wystarczy. Powracamy do projektu przedszkola, na drugim piętrze na 176 Java Street. Musimy zainstalować tam alarm na całym budynku, a to też duży koszt. Jest tam potrzebna jeszcze jedna toaleta dla dzieci i oczywiście potrzeba odnowienia całego drugiego piętra, tzn pomalować ściany i odnowić podłogi.

Będziemy się starać o pomoc z PSFCU, aby zrealizować powstanie przedszkola, które powinno rozpocząć działalność we

wrześniu 2024 roku, bez znacznej pomocy od sponsora, takiego jakim jest PSFCU, otwarcie przedszkola przesunie się w realizacji na 2026 rok. Myślę, że przedszkole jest bardzo potrzebne, tak dla członków CPS jak i członków PSFCU, w styczniu rozpoczniemy rozmowy w na ten temat. Bardzo dziękujemy PSFCU, za dotychczasowe wsparcie naszych programów. **Dziękujemy politykom za finansowe wsparcie: Antonio Reynoso – Brooklyn Borough President, Emily Gallagher – Assembly member District 50, Lincoln Restler – Council Member District 33.** Politycy przekazali w różnych grantach sumę \$75 tys. Od sponsorów prywatnych w 2023 roku, CPS otrzymało z donacji \$72 tys., o te fundusze postarała się Agnieszka Granatowska – dyrektor wykonawcza wraz z Claudią Nytko. Sponsorują nas też organizacje rządowe z Polski. Jako prezes CPS jestem bardzo zadowolony z rezultatów jakie mogliśmy członkom zaprezentować. To jest moja druga kadencja jako prezesa, która kończy się w grudniu 2024r. Mam nadzieję, że ktoś przejmie moje obowiązki i poprowadzi organizację do dalszego rozwoju od 2025 roku.

Życzę całej Polonii Szczęśliwego Nowego Roku oraz owocnej współpracy z Centrum Polsko-Słowiańskim w 2024 r.

MARIAN ŻAK – prezes
www.polishslaviccentrum.org

Rozmawiała Elżbieta Popławska
Nowy Dziennik

Marian Żak – Prezes CPS.

Renaissance at the PSC

Interview with Marian Żak, President of the Polish and Slavic Center

It has been three years since you became the President of the Polish Slavic Center. In what condition was the organization then?

Indeed, I have been the President of the Polish and Slavic Center for the past three years. It was quite a difficult time for the organization. However, now, after three years, I can say with confidence that we have succeeded, i.e. we have proven that the change of administration was necessary.

Naturally, I could not have carried out the transformation myself. Here, I wanted to thank other members of the Board for undertaking this challenge: father Joseph Szpilski, Izabella Kobus-Salkin, Zbigniew Solarz, and Paweł Pachacz. PSC members should remember the names of these reformers who brought the organization back on the path of growth.

Three years means three different stages of transformation. **The year 2021 is a year of "Recognition and Transformation".** I made an attempt to direct the PSC administration to work according to the non-profit rules and regulations. The Board of Directors prepared a list of duties for the Executive Director, however, they were never acknowledged by the employee on that position. The turning point was September 21, 2021, when the Board of Directors decided to remove certain PSC employees.

This presented many challenges. We had to hire new employees almost immediately, and make sure the organization's activities and operations such as the payroll were not disrupted. Ms. Agnieszka Granatowska was promoted to the acting Executive Director.

The second year of changes was 2022. That year was marked by the preparations to the celebration of the 50th anniversary of the PSC and the Center went through the "Transformation from Incompetence to Growth".

Removing the old administration was one challenge. However, proving that with the new team, we can rebuild the organization was an even more taxing endeavor.

We started the year 2022 by hiring Aleksandra Ślabisz for the position of Development Director. It is worth pointing out that the PSC had never had anyone on this position before.

Instantly, we stumbled upon several issues which we had to deal with. We survived the malfunction of hot water pipes, then of the boilers and the cooling system. We discovered huge negligence in the or-

Od lewej: Dariusz Piotr Bonisławski – Prezes Stowarzyszenia Wspólnota Polska, Marian Żak – Prezes CPS oraz Jan Korsak – Travel Time

ganization's documents. The NYC Department of Buildings did not have the second floor of the 176 Java Street building registered. It turned out that the auditorium at Kent Street had been used for public gatherings without the required permits.

Thanks to a donation of \$60,000 from the PSFCU, we were able to repair the elevator that serves our senior patrons. Additionally, we welcomed PSFCU's decision to raise membership dues to \$20 which helped us immensely.

The year 2023 is a Year of the Renaissance at the Polish and Slavic Center. We realized our goal of "50 events for the 50th anniversary". Many people had been skeptical about it, but we DID IT. The number of events organized at the CPS during the anniversary year exceeded our expectations. I am very grateful to the media outlets for covering and promoting our events. Practically each week, we were happy to see an article about PSC in the press.

In that year we also held an Annual Meeting for years 2022 and 2023. I was my greatest pleasure to present the President's Report for these two years. There is

so much to be proud of. We have recorded tremendous progress both when it comes to the renovation of the buildings and programmatic activity. Words of appreciation that we heard at the annual meeting from PSC long-term members were the best reward for our hard work.

I am grateful to the Board of Directors and employees for their help and contribution to the growth of our organization. At the last Board of Directors' meeting, I said that each board member is a potential PSC President and should act with responsibility and consideration.

I often hear that we should put money aside. I agree with that, however, I believe that it is more important to grow the organization and its activities, while looking for grants and private sponsors. It is not time to close the organization's doors, we need to open them wide to the community.

What made you accept this challenging position of the President of the PSC?

I collaborated with the PSC as the president of the **New York Arts and Dance Innovations** over the production of the Inter-

national Chopin and Friends Festival. That's why I decided to run for a position on the Board of Directors of PSC, and the members trusted me by casting their votes for me. For years, while I was vice president of the PSC Board of Directors, I had a chance to observe the Board and get to know the organization very well. Later, I had several enemies who considered me part of the old Board of Directors. I endured those comments, as I know that one can not influence a positive change from the outside. One has to be part of the organization to improve it.

Let me quote Great Britain's Prime Minister Margaret Thatcher's words: "You have no enemies, you say? Alas, my friend, the boast is poor. He who has mingled in the fray of duty that the brave endure must have made foes. If you have none, small is the work that you have done. You've hit no traitor on the hip. You've dashed no cup from perjured lip. You've never turned the wrong to right. You've been a coward in the fight." These wise words helped me survive the difficult time.

During the elections to the Board of Directors in December 2020, my colleagues put forward my candidacy for the President of the Board. Thanks to a fifth vote by Ms. Danuta Bronchard, despite huge opposition, I became PSC President. Knowing of the huge neglect I had observed in previous years, I decided as President to lead the organization back to its glory.

After difficult three years, I am extremely content with the decision I had taken then. I am also proud of the progress and the PSC successes that the Board of Directors has worked on.

The previous Board of Directors' priority was saving money, not growth. That strategy had led them close to shutting down the organization i.e. its complete demise. Meanwhile, it is important to have a plan and obtain funds for its realization. That's why my first step was to create a position of the Development Director. Not that I believed that a Development Director can perform miracles and find money right away. However, after some time, we recorded a huge success and won a \$750,000 grant from the federal government.

You have years of experience in leading non-profit organizations. This year New York Dance and Arts Innovations, Inc., which you founded, celebrated its 25th anniversary. The organization enjoys great reputation in the Polish American community and has received multiple recognitions. As president of NYDAI, you have also been awarded by the late President Lech Kaczynski with the Knight's Cross of the Order of Merit of the Republic of Poland in 2009. Poland's President Andrzej Duda awarded you with the Officer's Cross of the Order of Merit of the

Republic of Poland in 2022 and in 2023 you received the Silver Medal for Merit to Culture Gloria Artis from Poland's Minister of Culture as well as the Musical Eagle for the 24th International Chopin and Friends Festival. Also in December 2023, on behalf of the CPS, you received Nowy Dziennik's recognition for providing crucial social services to the community and promotion of Polish heritage. Are these experiences helpful in presiding over the PSC (finding sponsors, obtaining grants)?

Naturally, I have extensively used years of my experience as NYDAI President. That experience and knowledge have been extremely helpful when managing such a huge organization as PSC, when conducting Board meetings, and planning the strategy for the future.

We have launched cooperation with various Polish American non-profits, which I am very happy about. Ms. Joanna Fabisiak, Member of the Sejm suggested that PSC should apply for a joint grant with NYDAI for, respectively, the 50th and 25th anniversary celebrations. With this funding from Wspólnota Polska, we were able to organize a joint concert at the Kaufman Music Center in October 2023. It was the last event of the PSC 50th anniversary and the first event of this year's Chopin and Friends Festival. Several world-renowned musicians' including the Metropolitan Opera star Tomasz Konieczny performed in the concert.

The key to success is to have a plan and realize it step by step. Each day, each conversation gives you motivation. Also, PSC has remarkable Board Members. Each one is an expert in their respective areas and shares their expertise for the benefit of our organization. For example, Mr. Artur Dymowski, a well-known Polish American businessman and Ms. Bożena Piekarczyk sponsor our events. Ms. Bożena Konkiel takes the lead in organizing cultural events. Mr. Romuald Magda, Esq. is lending his legal expertise. The audit committee: Elisabeth Goes, Iwona Podolak, and Robert Chibowski demonstrate utmost responsibility in the performance of their duties and support our events with donations.

What are the most important changes/achievements of your tenure?

To be honest with you, I did not expect we would be able to accomplish so much in such a short time. If we consider three years as a short time. We started by giving the walls at the Kent auditorium a fresh coat of paint and installing fire protections. We had to replace the old doors with fire-proof ones to renew the expired Place of Assembly permit which allows us to hold community gatherings there.

We replaced old boilers, installed a new lighting system at Kent Street, and purchased the audio equipment for both audi-

toria (at Java and Kent Street). We equipped the Kent Gallery with exhibition panels and a special lighting system. We renovated the auditorium that houses Krakus Senior Center and purchased new chairs. We also painted the walls on the entire first floor.

The PSC now has a Children's Choir, offers art classes for children, and scholarships for students. In other words, we have changed the Polish and Slavic Center from an organization on the verge of collapse to a vibrant one that is the center of Polish American life.

What are your plans for the fourth year of your term as President?

First of all, to complete the replacement of the roof at the Java building. This is the most important and complicated project the cost of which, I am afraid, will exceed \$750,000.00.

We want to be able to introduce the kindergarten program at the second floor of the Java Street building. We want the PSC to offer Pre-K programs as early as September 2024. However, to qualify as an operator of the program, the PSC needs to install a costly alarm system in the entire building at Java Street, add one kids' bathroom, and renovate the second floor.

In this project, we will be asking for the PSFCU's help. Without a big sponsor like the Credit Union, the project will be delayed till at least 2026. In my opinion, such Pre-K programs are extremely important both for PSC and PSFCU members. We will start working on it in January.

We are extremely grateful to the PSFCU for the immense support and assistance we have received so far. On behalf of the Board of Directors, I also wanted to thank our elected officials who helped us in obtaining financial support: Antonio Reynoso, Brooklyn Borough President; NYS Assembly Member Emily Gallagher, and our District 33 Councilman Lincoln Restler. Thanks to them, the PSC received an additional \$75,000 in 2023. In that same year, Ms. Agnieszka Granatowska and Claudia Nytko raised \$72,000 from individual donors. The PSC is also supported by Poland's governmental agencies.

As PSC President I am very satisfied with the achievements, we have been able to present to our members. My second term as President will end in December 2024 and I hope that my successor will continue the growth trend beyond 2025.

I wanted to wish our Members and Community a Happy New Year and a successful cooperation with the Polish and Slavic Center in 2024.

Marian Żak, President
www.polishslaviccentrum.org

Elżbieta Popławska
Nowy Dziennik

Dzień Dziedzictwa Polskiego w Centrum Polsko-Słowiańskim

Tegoroczne obchody Dnia Dziedzictwa Polskiego na Brooklynie odbyły się w Centrum Polsko-Słowiańskim przy 177 Kent Street na Greenpoint.

Uroczystość objęta była honorowym patronatem Konsulatu Generalnego RP w Nowym Jorku oraz Konsula Generalnego RP Adriana Kubickiego.

„Serdecznie gratuluję podjęcia inicjatywy, jaką jest organizacja Dnia Dziedzictwa Polskiego, który promuje polską kulturę oraz celebrowanie wkładu całej polskiej społeczności w kulturalny, społeczny i ekonomiczny rozwój Nowego Jorku i całych Stanów Zjednoczonych [...] Cieszę się, że po raz kolejny zorganizowane jest to szczególne wydarzenie, które jednoczy polską społeczność i wzmacnia wartości wspólnotowe” – napisał w liście Konsul Generalny RP Adrian Kubicki, który przeczytała podczas uroczystości konsuls Justyna Gollob-Park.

Dzień Dziedzictwa Polskiego na Brooklynie obchodzony jest w ramach Miesiąca Dziedzictwa Polskiego, który w Stanach Zjednoczonych przypada na miesiąc październik.

Do tej pory obchody tego święta na Brooklynie organizowane były w siedzibie prezydenta tej dzielnicy, w tym roku zostały zorganizowane w Centrum Polsko-Słowiańskim, największej społeczno-kulturalnej organizacji *non-profit* w Nowym Jorku. Celem tego dorocznego wydarzenia jest podkreślenie wkładu imigrantów z Polski oraz Amerykanów polskiego pochodzenia w kulturowy, społeczny i gospodarczy rozwój Brooklynu, miasta Nowy Jork oraz całego nowojorskiego regionu, w którym, według Amerykańskiego Cenzusu, mieszka ponad milion imigrantów z Polski oraz Amerykanów polskiego pochodzenia.

Polsko-Amerykański Zespół Folklorystyczny i nagrodzeni: Paweł Pachacz, Bożena Konkiel, Dorota Andraka i Andrzej Buczek

Tradycyjnie, podczas obchodów Dnia Dziedzictwa Polskiego, wyróżnionych zostało czterech wybitnych przedstawicieli społeczności polonijnej, którzy są animatorami życia kulturalnego, społecznego oraz motorami rozwoju gospodarczego Nowego Jorku. To osoby, dzięki którym dziedzictwo polskie jest nadal żywe na Brooklynie i w całym okręgu nowojorskim.

Tegoroczni wyróżnieni to:

- **Dorota Andraka** – prezes Centrali Polskich Szkół Doksztalujących w Ameryce
- **Andrzej Buczek** – dyrektor wykonawczy Polsko Amerykańskiego Zespołu Folklorystycznego
- **Bożena Konkiel** – członkini Rady Dyrektorów Centrum Polsko-Słowiańskiego
- **Paweł Pachacz** – wiceprezes Centrum Polsko-Słowiańskiego

Otrzymali wyróżnienia (*Citations i Recognitions*) od prezydenta Brooklynu Antonio Reynoso, kongresmenki Nydii Velazquez

oraz Rady Miasta Nowego Jorku. W imieniu prezydenta Brooklynu wyróżnienia wręczył prezes Centrum Polsko-Słowiańskiego Marian Żak; w imieniu kongresmenki Velazquez – Dan Wiley, dyrektor jej biura na Północny Brooklyn i Queens. Wyróżnienia od Rady Miasta wręczył radny z dystryktu 33. Lincoln Restler.

„Jestem mocno zainspirowany osiągnięciami wyróżnionych. Wszyscy niezmiennie wiele zrobili dla rozwoju naszej dzielnicy i miasta. Jesteśmy wam za to ogromnie wdzięczni” – powiedział radny Restler. Podkreślił też rolę jaką odgrywa na Brooklynie Centrum Polsko-Słowiańskie. „Od lat Centrum jest domem imigrantów z Polski, którzy przyjeżdżają do Nowego Jorku. Tu seniorzy mogą skorzystać z kluczowych usług, tutaj tętni życie kulturalne. Przez

Uroczystość prowadziła Agnieszka Granatowska – Dyrektor Wykonawczy CPS oraz Aleksandra Ślabisz – Dyrektor do spraw Rozwoju.

Lincoln Restler – radny z dystryktu 33.

Konsul RP Justyna Gollob-Park.

Shawna Morlock – Dyrektor ds. społecznych w Urzędzie Stanu Senator Kristen Gonzalez.

pokolenia Greenpoint jest epicentrum polskiej społeczności dzięki Centrum Polsko-Słowiańskiemu” – powiedział.

„Na ręce Mariana Żaka, prezesa Centrum chciałem złożyć podziękowania za to, co wasza organizacja robi dla naszej społeczności – dorosłych, dzieci i rodzin. Kongresmenka Velazquez jest szczęśliwa, że może znowu, po 10 latach reprezentować Greenpoint w Kongresie” – dodał Dan Wiley wręczając wyróżnienia w imieniu kongresmenki Velazquez.

W obchodach Dnia Dziedzictwa Polskiego wzięła też udział członkini New York Assembly z dystryktu 50 – Emily Gallagher, Hercules Reid z biura nowojorskiego burmistrza Ericka Adamsa oraz Shawna Morlock – przedstawicielka biura stanowej senator Kristen Gonzalez. „Senator Gonzalez często mówi, że Greenpoint jest jednym z najbardziej przyjaznych dzielnic na Brooklynie dzięki polskim tradycjom oraz aktywizmowi, który tutaj kwitnie” – powiedział Morlock.

Przedstawiciele Centrali Polskich Szkół Doksztalających wraz z odznaczoną Dorotą Andraką.

Tłumnie wypełniona sala gośćmi Dnia Dziedzictwa Polskiego.

Gościliśmy również licznych przedstawicieli polonijnej społeczności, w tym organizacji takich jak Instytut Piłsudskiego, Instytut Kultury Polskiej czy Centrala Polskich Szkół Doksztalających.

W części artystycznej wieczoru swoje talenty zaprezentowały dwie grupy folklorystyczne działające od 85 lat na Greenpoint, które przez taniec i śpiew promują polską kulturę ludową w Nowym Jorku: Krakowianki i Górale oraz Polsko-Amerykański Zespół Folklorystyczny.

Swoją repertuar zaprezentowały również trzy chóry. Pierwszy to Chór Klubu Seniora „Krakus”, który tworzy niezwykle prężna grupa artystów – członków Klubu Seniora „Krakus”. Chór jest ozdobą wszystkich ważnych uroczystości odbywających się w Centrum Polsko-Słowiańskim.

Drugi chór to Jutrzenka, który również związany jest z naszą organizacją, przez cotygodniowe próby w siedzibie naszej organizacji. Chór działa pod kierownictwem Leokadii Juszczak oraz artystycznym

kierownictwem Nicholasa Kaponyasa. Jest członkiem Związku Śpiewaków Polskich w Ameryce i aktywnie występuje na scenach nowojorskich. I wreszcie chór Hejnał, który działa od 1988 r., obecnie pod kierownictwem Mirosława Kostro i batutą Dariusza Ocetka. Chór regularnie występuje na nowojorskich scenach, zwiększa swoje szeregi i współpracuje z muzykami chętnymi do realizowania nowych, twórczych projektów.

Wieczór zakończył się poczęstunkiem przygotowanym przez panie z kuchni działającej przy Klubie Seniora „Krakus”. W menu znalazły się tradycyjne potrawy kuchni polskiej.

Wydarzenie odbyło się dzięki finansowemu wsparciu Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej, Kobo Music Studio, Instytutu Piłsudskiego, Platta Law Firm, M&A Projects Inc., Romualda Magdy oraz Centrum Polsko-Słowiańskiego.

PR CPS

Zdjęcia: Marcin Żurawicz

Polish Heritage Day at the Polish and Slavic Center

The Polish and Slavic Center held this year's celebration of the Polish Heritage Day in Brooklyn. The event was organized under the honorary patronage of the Consulate General of Poland in New York, and Consul General of Poland Adrian Kubicki.

"I wanted to congratulate the Polish and Slavic Center on undertaking the initiative to organize the Polish Heritage Day that promotes Polish culture and celebrates the contributions of Polish Americans to the cultural, social, and economic growth of New York and the entire country. I am happy that this celebration is held again. It unites and strengthens the Polish community," wrote Consul General Kubicki in a letter that was read during the event by Consul Justyna Gollob-Park.

The Polish Heritage Day in Brooklyn is part of a nationwide celebration of October as the Polish Heritage Month in the United States. For a couple of years now, the Polish and Slavic Center, the biggest social and cultural non-profit in New York, has proudly taken the lead in organizing the Polish Heritage Day in Brooklyn.

This annual event recognizes the contributions of Polish immigrants and Polish Americans to the cultural, social, and economic growth of Brooklyn, New York City, as well as the entire New York Tri-State area.

Each year, during our annual Polish Heritage Celebration, the Brooklyn Borough President recognizes four outstanding

Dan Wiley presented the awards on behalf of Congresswoman Nydia Velazquez.

members of the Polish-American community who have been the engines of cultural initiatives, social activities, and economic progress in our community. This year's honorees also received Congressional recognition from Representative Nydia Velazquez and citations from the New York City Council.

This year's honorees are:

- **Dorota Andraka** – the President of the Polish Supplementary School Council of America
- **Andrzej Buczek** – the Executive Director of the Polish American Folk Dance Company

□ **Bożena Konkiel** – Member of the Board of Directors of the Polish and Slavic Center

□ **Paul Pachacz** – Vice President of the Polish and Slavic Center

Marian Zak, president of the Polish and Slavic Center presented the honorees with citations on behalf of Brooklyn Borough President Antonio Reynoso, and Dan Wiley, Director for North Brooklyn and Queens presented the Congressional recognitions from Congresswoman Nydia Velazquez. The citations from the New York City Council were presented by Councilman Lincoln Restler who represents District 33.

"I am deeply inspired by the accomplishments of all honorees. You have contributed a lot to our community. We are very grateful. Thank you for your work," said CM Restler.

He also emphasized the role played by the Polish Slavic Center in Brooklyn. "For years, the PSC has been a home for immigrants from Poland who come to New York. It offers crucial social and immigration services, and where culture and history are celebrated. Greenpoint has been the epicenter of the Polish-American community of New York and beyond for generations. It is because of the hard work of the staff and the board of directors of the Polish and Slavic Center," said CM Restler.

"Thank you, Marian Zak, the president of the Polish Slavic Center, and all that your organization does on behalf of the community – for adults, youth, and families, particular-

Hercules Reid, who represents the Office of New York City Mayor Erick Adams

From left: Aleksandra Ślabisz, Agnieszka Granatowska, Bożena Konkiel i Marian Zak.

Choir "Jutrzenka".

Polish-American Folk Dance Company.

Choir "Hejnał".

Agnieszka Granatowska – Executive Director PSC.

ly for the immigration and legal assistance program. Rep. Velazquez is so happy to be back in Greenpoint after a 10-year hiatus," added Dan Wiley, Director for North Brooklyn and Queens at rep. Velazquez's office.

The PSC was honored to host other representatives of elected offices, including Emily Gallagher, NYS Assembly from District 50th, Hercules Reid, who represents the Office of New York City Mayor Erick Adams, and Shawna Morlock Director of Community Affairs in the Office of State Senator Kristen Gonzalez. "State senator always comments that Greenpoint is the most welcoming of communities and this is because of the Polish traditions. It is the epicenter of activism," said Ms. Morlock.

The event was attended by a great number of Polish Americans and representatives of several Polish organizations, to name a few: the Piłsudski Institute, the Polish Culture Institute in New York, and the Polish School Council of America.

The cultural part of the evening consisted of performances by two Greenpoint folk groups that have for 85 years promoted the Polish folk culture through dance and song: Krakowianki and Górale, and the Polish American Folk Dance Company.

Apart from that three choirs filled the program with their repertoire. The first

was the Krakus Senior Center Choir – an incredibly vibrant group of artists, and members of the Krakus Senior Club. Their performances are part of every most important event at the Polish Slavic Center. The second was the Jutrzenka Choir which operates under the leadership of Leokadia Juszcak and artistic director Nicholas Kaponyas. The signers meet for weekly rehearsals at the Polish and Slavic Center and actively perform at various events throughout New York. And finally, the Hejnał Choir, founded in 1988, is currently led by Mirosław Kostro and conductor Dariusz Ocetek. The choir regularly performs at various events

in New York and enthusiastically cooperates with musicians open to new projects and initiatives.

The evening ended with a reception that featured the best dishes from Polish cuisine prepared by the staff from the Krakus Senior Center kitchen.

The event was organized with the financial support of the Polish and Slavic Federal Credit Union, Kobo Music Studio, Piłsudski Institute, The Platta Law Firm, M&A Projects Inc., Romuald Magda Esq., and the Polish Slavic Center.

PR CPS

Photos: Marcin Żurawicz

Folk group "Krakowianki and Górale".

Spotkanie ze Świętym Mikołajem w Centrum Polsko-Słowiańskim

6 grudnia spełniają się życzenia wszystkich grzecznych dzieci, a do Centrum Polsko-Słowiańskiego na 177 Kent Street w tym dniu przychodzi Święty Mikołaj.

Bardzo licznie przybyli goście zostali przywitani przez Dyrektora Wykonawczą Agnieszkę Granatowską, dyrektorkę szkoły sobotniej Danutę Bronchard oraz asystentkę Claudię Nytko, które prowadziły wieczór. CPS reprezentowali ponadto: Dyrektor Finansowy Igor Wieczorkowski, Koordynator Programu „Krakus”, Urszula Galej oraz Dorota Pastuła Dyrektor Program Usług Socjalnych, Ewelina Rudiak, Alicja Zakrzewski oraz Lucyna Zynda i Adam Targowski.

Salę zdobiły prace malarskie o ciekawej kolorystyce, uczniów Prof. Krzysztofa Zacharowa. Jest to plon ostatniego roku klasy, która liczy ośmioro dzieci i dwoje dorosłych. Nauka odbywa się przez dwa miesiące po 3 godziny raz w tygodniu i dzięki uprzejmości zarządu CPS i operatywności Agnieszki Granatowskiej Dyrektora Wykonawczego, która pozyskała donację z PSFCU na ten cel, klasa malarstwa jest nieodpłatna.

Wieczór umilali artyści, Chór Klubu Seniora „Krakus”, chór dziecięcy działający od ponad roku w Centrum Polsko-Słowiańskim, Grupa Skrzatów i Zuchów, harcerki i harcerze z Polskiego Domu Narodowego, których instruktorkami są Grażyna Mościcki oraz Małgorzata Olszewska-Fernezy.

Najpierw Chór „Krakus” zaśpiewał dwie kolędy, „Dzisiaj w Betlejem” i „Cichą Noc”, wyjątkowo pod dyktando Jakuba Polaczyka. I wtedy nadszedł ten moment, aby w polskiej dzielnicy tak jak na Rockefeller Center rozbłysły światelka na pięknym świątecznym drzewku.

Następnie do Chóru „Krakus” dołączyły grupy skrzatów i zuchów, harcerki i harcerze z Polskiego Domu Narodowego

Agnieszka Granatowska – Dyrektor Wykonawczy CPS, Claudia Nytko – Asystentka Dyrektora Wykonawczego.

i wspólnie zaśpiewali kolędy „Bóg się rodzi” i „Wśród nocnej ciszy”. Malutka Hania Idec, skrzacik, solo zaśpiewała piosenkę o Mikołaju.

Uczestnicy spotkania ze Świętym Mikołajem w CPS.

Elfy z CPS przyprowadziły Świętego Mikołaja.

Tłum szczęśliwych dzieci.

Greenpoint Children's Choir – chór dziecięcy działający od ponad roku w Centrum Polsko-Słowiańskim.

Następnie dzieci bawiły się z pomocą harcerzy i zuchów w „Idzie Zuch” oraz „Jawor Jaworowi Ludzie” oraz w pociąg.

Wreszcie nadszedł długo oczekiwany moment i Elfy w których rolę wcieliili się niezastąpieni pracownicy CPS przyprowadziły Świętego Mikołaja, który rozdawał prezenty. Ustawiła się do niego bardzo długa kolejka, ale prezentów starczyło dla wszystkich.

Podczas rozdawania upominków, kolędy w języku angielskim na scenie śpiewał The Greenpoint Children's Choir – chór dziecięcy działający od ponad roku w Centrum Polsko-Słowiańskim – dyrygowała Kery Tompson, akompaniował Nicholas Kaponyas.

Na zakończenie było wspólne zdjęcie z Mikołajem oraz zdjęcia indywidualne. Należy zaznaczyć ze sponsorem tego wieczoru było CPS.

*Tekst: Zosia Żeleska-Bobrowski
Zdjęcia: Marcin Żurawicz*

Studenci klasy malarstwa „Mały Picasso” wraz ze swoim profesorem – Krzysztofem Zacharowem.

Rada Dyrektorów CPS spotkała się z Polonią

W piątek 7 grudnia na 177 Kent Street na Greenpointie odbyło się roczne zebranie sprawozdawcze Centrum Polsko-Słowiańskiego. Po powitaniu przez Prezesa CPS Mariana Żaka, odśpiewaniu hymnów narodowych i modlitwie wygłoszonej przez księdza Józefa Szpilskiego, Wiceprezesa CPS oraz odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania przez Bożenę Mazińską, przystąpiono do wygłaszania sprawozdań.

Usłyszeliśmy sprawozdanie Prezesa Mariana Żaka, raport Skarbnika Zbigniewa Solarza, raport Komisji Rewizyjnej, który odczytały Elizabeth Gosek i Iwona Podolak, oraz raport Komisji Stypendialnej zaprezentowany przez Członka Rady Dyrektorów, Bożenę Konkiel. Stypendia otrzymały: Oliwia Katan – \$3000, Julia Wojtkowski – \$2000, Gabrielle Kruczkowski – \$2000, Agatha Moskal – \$1000, Camilla Gawroński – \$1000.

Sprawozdania i raporty były bardzo rzeczowe i pokazały bardzo bogatą i urozmaiconą działalność Centrum, w odróżnieniu od lat poprzednich. Należy podkreślić, że dzięki wyteżonej pracy obecnej administracji członkowie CPS otrzymali dwa raporty za poprzednie dwa lata fiskalne (za rok obej-

mujący okres od lipca 2021 do czerwca 2022 oraz za okres od lipca 2022 do czerwca 2023 roku). W części „pytania i odpowiedzi” zabrało głos kilka osób, przeważnie członków z długoletnim stażem, pamiętających dawne czasy, chwalcąc aktualną działalność CPS.

Po części oficjalnej kierownictwo CPS dzieliło się opłatkami z osobami przybyłymi na zebranie.

Część artystyczną rozpoczął występ Stana Borysa, odbyła się premiera projektu świątecznego gdzie młodzież, dzieci oraz ich rodzice wystąpili na jednej scenie z legendą piosenki polskiej. To był wyjątkowy występ, wszyscy śpiewali najnowsze kolędy z małej płyty pt. „Wesołych Świąt Wam Życzę”. Publiczność z zachwytem i wzruszeniem za każdym razem obdarzała wielkimi brawami wszystkich uczestników. W przedstawieniu wystąpili: Kamila Karpowicz, Ania Florek, Catherine Karcz, Manami BaBa, Maxwell Officer.

Pomysłodawcą i reżyserem programu świątecznego z dziećmi była Ania Maleady.

Następnie w Świątecznym programie wystąpiły trzy chóry: Chór Klubu Seniora „Krakus” wyjątkowo pod dyktando Anny Kucay, przy akompaniamencie Oli Watras, Chór Ju-trzenka pod dyktando i z akompaniamentem

Nicholasa Kaponyas oraz Chór Hejnał pod dyktando Dariusza Ocetka. Na scenie zaprezentował się również kabaret ERKA, który raz w tygodniu ma próby w pomieszczeniu udostępnionym bezpłatnie w CPS.

Po zakończeniu części artystycznej Agnieszka Granatowska, Dyrektor Wykonawczy CPS zaprosiła wszystkich na pyszny świąteczny poczęstunek przygotowany przez panie, które każdego dnia gotują polskie posiłki seniorom w Klubie Seniora „Krakus” i w Klubie JPIL na Manhattanie. Agnieszka Granatowska podziękowała wszystkim pracownikom CPS za zaangażowanie i wsparcie podczas przygotowań do spotkania sprawozdawczego oraz do spotkania świątecznego.

Tekst i zdjęcia: Zosia Żeleska-Bobrowski

Poczuj Magię Świąt!

Kiermasz rękodzieła w Centrum Polsko-Słowiańskim

Galeria Centrum w pełnej krasie – świąteczna dekoracja przypomina o najmiłszych, rodzinnych świątach Bożego Narodzenia. Centrum Polsko-Słowiańskie przygotowało dla Polonii i lokalnej społeczności wyjątkową niespodziankę – zapraszając prywatnych twórców, artystów, dziennikarzy, sklepikarzy do wspólnego kiermaszu, gdzie można było kupić wyjątkowy prezent dla przyjaciół i najbliższych.

Swoją obecnością zaszczytili Agnieszka Granatowska – Dyrektor Wykonawczy CPS i Marian Żak – Prezes CPS. Pani dyrektor powitała wszystkich twórców indywidualnie podchodząc z mikrofonem do stolika reklamodawcy.

Kiermasz trwał od godz. 11.00 do 16.00, tłumy chętnych przewinęły się przez Galerię. Można było kupić wszystko co potrzebne, od małych cyprysików, po piękne jedwabne szale, naturalne kosmetyki, dekorację na choinkę, biżuterię afrykańską i brazylijską, wyjątkową porcelanę i obrazy, książki i płyty.

Swoje wyroby zaprezentowali: Touch of Amber: Tomasz Lodowski i Marlena Kwiatek-Lodowski, SkyFlowers: P. Halina, Agnieszka Socha, Ewa Jaczyński, Monika Matuszek, Magdalena Zawadzka, Ela Milko, Beata Stobierska, Małgorzata Szablińska, Ania Konaszewska, Karolina Romanowski, Janusz Sikora, Monika Wojewoda, Klub Seniora „Krakus”, Klub Seniora JPil. Zdjęcia pokazują uroki zakupów.

Widząc jakim dużym zainteresowaniem cieszyło się tegoroczne wydarzenie, CPS już

dziś wpisuje kiermasz rękodzieła do stałego kalendarza wydarzeń świątecznych w największej polonijnej organizacji społeczno-kulturalnej.

*Elżbieta Popławska, Nowy Dziennik
Zdjęcia: Marcin Żurawicz*

25-lecie Festiwalu Chopin i Przyjaciele oraz 50-lecie Centrum Polsko-Słowiańskiego

Przedstawiciele obu organizacji NYDAI i CPS. Od lewej Xiaoyin (Shell) Li – dyrektor NYDAI, Jakub Polaczyk – dyrektor artystyczny NYDAI, przedstawiciele CPS: Izabella Kobus-Salkin, Robert Chibowski, Iwona Podolak i Bożena Konkiel, artyści: Lech Napierała, Karolina Mikołajczyk, Iwo Jedynecki, Mateusz Krzyżowski, Nicholas Kaponyas, Liu Hao, Andy Lin, Yoko Reikano Kimura, Tomasz Konieczny, prezes CPS i NYDAI Marian Żak, Zbigniew Solarz – skarbnik CPS, konferansjerzy: Bartek Szymanski i Aleksandra Słabisz, Ahmed Wafik i Anna Żak z NYDAI. Fot. Wojtek Kubik.

Międzynarodowy Festiwal Chopin i Przyjaciele organizowany przez New York Dance and Arts Innovations (NYDAI) odbył się w Nowym Jorku już po raz 25. Swój jubileusz świętował w tym roku wspólnie z obchodzącym 50-lecie Centrum Polsko-Słowiańskim. Tegoroczna edycja Międzynarodowego Festiwalu Chopin i Przyjaciele miała w tym roku aż 5 wydarzeń. Otwarcie Festiwalu odbyło się w znakomitej Merkin Hall 29 października. 4 listopada w Centrum Polsko-Słowiańskim odbyły się: koncert bluesowo-jazzowy i wystawa fotografika Wojciecha Kubika, 8 listopada natomiast z racji 550-lecia urodzin polskiego astronoma koncert poświęcony pamięci Mikołaja Kopernika. Drugi koncert w konsulkacie odbył się 16 listopada – głównie z muzyką klasyczną nawiązującą do romantyzmu i Chopina, gdzie wystąpili młodzi i uznani międzynarodowi artyści. 18 listopada Festiwal zakończył się w Centrum Polsko-Słowiańskim przedstawieniem teatralnym Zaprezentowana została sztuka „Szczęśliwi Sprawiedliwi” Henryka Cioczka.

Mottem tegorocznego Festiwalu była Promenada jako symboliczny spacer po różnych gatunkach sztuki. Pojawił się teatr, muzyka elektroniczna, instrumenty poza-europejskie, wystawy malarstwa i fotografii, poezja, więc spektrum było szerokie. Założycielem Festiwalu i prezesem NYDAI jest choreograf Marian Żak, Dyrektorem Artystycznym kompozytor Jakub Polaczyk. Warto zaznaczyć że Marian Żak otrzymał w tym roku za swą pracę dla dobra kultury

polskiej i promocję artystów srebrny medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”, wręczony przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof. Piotra Glińskiego, natomiast z kolei Dyrektor Artystyczny Jakub Polaczyk za swoją działalność kulturalną i twórczość brązowy medal „Gloria Artis”. Natomiast sam Festiwal Chopin i Przyjaciele – projekt organizacji NYDAI – otrzymał Grand Prix „Muzyczne Orły” w Filharmonii w Łodzi jako najbardziej wybitniejsze wydarzenie międzynarodowe w roku ubiegłym, w komisji zasiadali sami międzynarodowi artyści, profesorowie wielu uczelni artystycznych. A teraz dzielimy się z Państwem relacją z wydarzeń z tegorocznego jubileuszowego 25. „Międzynarodowego Festiwalu Chopin i Przyjaciele”.

Gala jubileuszowa

Uroczysta Gala otwierająca Festiwal z okazji 50-lecia istnienia Centrum Polsko-Słowiańskiego oraz 25-lecia założenia New York Dance and Arts Innovations oraz Międzynarodowego Festiwalu Chopin i Przyjaciele odbyła się 29 października w Merkin Hall w Kaufman Music Center na Manhattanie. Koncert był prowadzony przez Aleksandrę Słabisz i Bartka Szymańskiego. Koncert zatytułowany był „Klasyka – Awangarda: od polskiego romantyzmu w przyszłość” otwierał i kończył światowej sławy polski śpiewak bas-baryton z Metropolitan Opera Tomasz Konieczny wraz z Lechem Napierałą przy fortepianie. W pierwszej części zaprezentowali oni cykl pieśni współczesnego kompozytora z Katowic Aleksandra Nowa-

ka „Dwuwersze” do słów Bolesława Leśmiana, była to amerykańska premiera utworu. W drugiej części duet ten wykonał na zakończenie koncertu jeszcze kilka „Pieśni” amerykańskiego kompozytora Charlesa Ives oraz „Dwie Arie Buffo” Henryka Czyży, którego setna rocznica urodzin przypada w tym roku. Sponsorem występu Tomasza Koniecznego była Krystyna Piórkowska. W pierwszej części koncertu podczas gali wystąpili także w kolejności: Liu Hao – niewidomy nagradzany pianista z Chin, studiujący w Peabody Institute w Baltimore, zaprezentował on jak na otwarcie festiwalu przystało muzykę patrona festiwalu Fryderyka Chopina, zagrał wymagającą Balladę nr 4 f-moll Op. 52, a następnie, następnie usłyszeliśmy utwór kompozytorki polskiej doby neoklasycyzmu Grażyny Bacewicz: Toccata z 2 Sonaty Fortepianowej. Wykonana ona była przez Nicholasa Kaponyasa, polsko-amerykańskiego pianistę, który ukończył niedawno The Mannes School of Music i otrzymał wiele nagród. Kaponyas zagrał utwór z wirtuozerią i temperamentem co wymaga od wykonawcy ta witalistyczna kompozycja. Po przerwie usłyszeliśmy dwa duety. Jako pierwsi zaprezentowali się: małżeństwo – Karolina Mikołajczyk – skrzypce i Iwo Jedynecki – akordeon, grając 3 Koncert skrzypcowy F-dur, Op. 8. „Jesień” Antonio Vivaldiego, wprowadzając tym samym nastrój barokowego współkoncertowania. Aranżacja partii barokowej orkiestry, na akordeon, dokonana została przez samych wykonawców. Jako drugi wystąpił duet

z Asian Chamber Society: Yoko Reikano Kimura – japońska artystka grająca na koto, wirtuoz instrumentu znana nowojorskiej publiczności, zagrała solo utwór Kin'chu Nakanoshimy „Mirage Dance”. Następnie dr Andy Lin – tajwańsko-amerykański altowiolista, dyrektor Asian Chamber Society i wykonując na erhu utwór Tien-Hua Loia imitujący głos ptaków pt: „Birds Chirpin in the Mountain”. Artyści po utworach solowych wspólnie zagrali nowy utwór „Callin'Saigdi” powstały w 2023 roku i skomponowany na tę uroczystość na festiwal przez polsko-amerykańskiego kompozytora muzyki współczesnej Jakuba Polaczyka, który pełni obowiązki dyrektora artystycznego Międzynarodowego Festiwalu Chopin i Przyjaciele.

Po duetach widownia miała też możliwość powrócić do solowej muzyki Chopina i Paderewskiego i wysłuchać występu niezwykle utalentowanego młodego pianisty z Warszawy Mateusza Krzyżowskiego, który jako pierwszy polski artysta zdobył I nagrodę na konkursie Paderewskiego w Bydgoszczy, był też półfinalistą ostatniego Konkursu Chopinowskiego. Krzyżowski zagrał Legendę As-dur I.J. Paderewskiego oraz Balladę 1 g-moll, Op. 23 Fryderyka Chopina. Pianista z pewnością operuje wielką paletą barw i wielkim wyczuciem dramaturgii wykonywanych utworów. Koncert zakończyła muzyka wokalna i duet Konieczny-Napierała. Po gromkich brawach i uświetniającym jubileusz koncercie prezes obu organizacji: CPS i NYDAI Marian Żak zaprosił na scenę przedstawicieli tych organizacji.

Promenada Syntetyczna

4 listopada odbyła się "Promenada Syntetyczna" w której udział wzięli artyści reprezentujący różne dziedziny sztuki m.in.

Wystawa Wojciecha Kubika: „Polskie Twarze z Metropolitan Opera”, fot. Zofia Żaleska-Bobrowski.

Zespół Blues Rocket: Seth Okrend, Marc Lindahi, Keiji Yoshino, Leszek Chalimoniuk, Les Chalimon.

Ignatowicz Quartet: Rendy Ingram, Paweł Ignatowicz, Hamush Smith, Greg Joseph.

odbyła się wystawa fotografii cenionego Wojtka Kubika: „Twarze polskie z Metropolitan Opera”. Wieczór ten odbył się w Centrum Polsko-Słowiańskim a rozpoczął się od klasyki. Katarzyna Vernet, wykładowczyni na Akademii Muzycznej w Krakowie, brawurowo zaprezentowała wirtuozowski utwór Franciszka Liszta „Mephisto Waltz” No. 1 S. 514. Była to okazja, aby wspomnieć o 222. rocznicy urodzin tego wielkiego kompozytora węgierskiego i przyjaciela Chopina. Następnie na scenie pojawił się Paweł Ignatowicz Quartet w składzie: Paweł Ignatowicz – gitara, Rendy Ingram – pianista, Hamush Smith – kontrabas, Greg Joseph – perkusja. Zespół wykonał utwory Pawła Ignatowicza głównie z płyty „Here and Now”, łączącej tradycyjny jazz z różnymi wpływami poza-jazzowymi.

Po przerwie oglądaliśmy multimedialny projekt BOLAG, który był prezentowany przez Fijewski Gallery w Warszawie. BOLAG to połączenie fotografii i cyfrowego kolażu oraz muzyki z wideo przez Bolka Rzyzińskiego i Olgę Szulc. Film ukazał połączenie zdjęć przyrody, plaży i nieba w cyfrowej geometrii fraktalnych pętli.

Na zakończenie wydarzenia kolejnym punktem programu była muzyka bluesowa.

Wystąpił zespół Blues Rocket w składzie: Seth Okrend (organki, gitara), piosenkarz, Marc Lindahi – pianista, Keiji Yoshino – gitara, Leszek Chalimoniuk – Les Chalimon – polsko-amerykański perkusista. Zespół zaprezentował standardy bluesowe, wielokrotnie bisowali.

Chopin wśród galaktyk

Trzeci wieczór Festiwalu to Promenada środkowa: „Chopin wśród galaktyk” i odbył się on w środę 8 listopada w Konsulacie RP na Manhattanie. Poświęcony był twórczości patrona Festiwalu a także, z racji Roku Kopernikowskiego, polskiemu astronomowi. Kuratorem wystawy rysunków towarzyszących koncertowi był nowojorski malarz Janusz Skowron. Koncert rozpoczynała klasyczna promenada gdzie usłyszeliśmy utwory Roberto Piana z 25 Preludi Pittorici, Fryderyka Chopina Scherzo h-moll Op.20 No.1 w wykonaniu pianisty włoskiego Sandro Russo oraz Fryderyka Chopina Barkarolę Fis - dur Op. 60 w wykonaniu Katarzyny Vernet z Krakowa.

W części środkowej: „Elektronicznej Promenadzie” usłyszeliśmy nowy utwór Jakuba Polaczyka „Urainy@” składający bezpośrednio hołd Kopernikowi i opar-

Artyści po występie 8 listopada w Konsulacie RP w Nowym Jorku. Od prawej: Jakub Polaczyk, Adrian Kubicki, Katarzyna Vernet, Marian Żak, Janusz Skowron, Sandro Russo, Leah Reid, Andrea Domenici, Stanisław Słowniki, Weronika Woźniak, Jakub Ciupiński, Marcin Pączkowski. Fot. Zosia Żeleska-Bobkowski.

ty na przekształcanych dźwiękach NASA z kosmosu. Następnie wystąpili dwaj młodzi polsko-amerykańscy kompozytorzy muzyki elektronicznej i zaproszeni jurorzy tegorocznego Międzynarodowego Konkursu Kompozytorskiego „New Vision”. Marcin Pączkowski z Seattle grający na interaktywnych rękawicach, wykorzystujący przekształcone dźwięki z Marsa. Jako drugi wystąpił na thereminie Jakub Ciupiński z Nowego Jorku, przedstawił kompozycję opartą na dźwiękach syntetycznych i kosmicznych. Następnie miało miejsce odczytanie werdyktu i wręczenie nagrody 6 Międzynarodowego Konkursu Kompozytorskiego. Usłyszeliśmy zwycięski utwór „Reverie for Electronics” absolwentki UC Stanford i McGill w Kanadzie, a obecnie dyrektorki International Alliance for Women in Music, wykładowczyni na Uniwersytecie w Virginii – Leah Reid. Utwór nawiązywał do koncepcji muzycznej pozytywki w której pojawiały się też cytaty z Beethovena ale także dźwięki kosmiczne. Po części elektronicznej nastąpił czas na jazz. W „Jazzowej Promenadzie” usłyszeliśmy oryginalne pełne zmiennych barw impresje jazzowe na temat Chopina Stanisława Słowińskiego na skrzypcach i Andrei Domenici na fortepianie. W foyer konsulatu zaprezentowano też prace artystów wyróżnionych na Międzynarodowym Konkursie na Rysunek ku pamięci im. M.E. Andriollego w Nałęczowie 2021. Kuratorem wystawy był Janusz Skowron. Zaprezentowanych zostało piętnaście rysunków dwunastu artystów wśród których znaleźli się: Beata Cedrzyńska, Anna Panek, Stanisław Cholewa, Tomasz Wiktor, Łukasz Gierlak, Fryderyk Rudziński, Andrzej Markiewicz, Amadeusz Popek, Adam Panek, Zbigniew Strzyżyński, Artur Popek

Wystawa prac konkursu graficznego pod opieką Janusza Skowrona. Fot. Zosia Żeleska-Bobkowski.

i Janusz Skowron. Wydarzenie festiwalowe prowadziła pochodząca z Wrocławia a mieszkająca na stałe w Nowym Jorku i odnosząca tutaj sukcesy aktorka Weronika Woźniak.

Finałowa muzyczna promenada

16 listopada w siedzibie Konsulatu Generalnego RP na Manhattanie odbyła się: „Finałowa muzyczna promenada”, której towarzyszyły głównie akustyczne dźwięki muzyki klasycznej. Część oficjalną prowadziła Aleksandra Ślabisz. Konsul Generalny RP Adrian Kubicki przeczytał list gratulacyjny od Pierwszej Damy RP Agaty Kornhauser-Dudy. Gratulacje przesłali także: marszałek Sejmu RP Elżbieta Witek, marszałek Senatu RP prof. Tomasz Grodzki, ambasador RP w

USA Marek Magierowski, stały przedstawiciel RP przy ONZ Krzysztof Szczerski i dyrektor Instytutu Kultury Polskiej w Nowym Jorku Agata Lupomeska. Życzenia przesłali też przedstawiciele lokalnych władz: prezydent Brooklynu Antonio Reynoso, reprezentant z dystryktu 33 Lincoln Restler, burmistrz Nowego Jorku Eric Adams i prezydent Manhattanu Mark Levine. Emerytowani współzałożyciele NYDAI: prof. NYU Suzanne K. Walther oraz jej mąż Eric Walther, prof. Uniwersytetu Long Island, otrzymali statuetki z okazji 25-lecia istnienia NYDAI. Za całokształt działalności nagrodę organizacji otrzymała 98-letnia legendarna pianistka Ruth Slenczynska – ostatnia żyjąca uczennica Rachmaninowa. Występowała ona na festiwalu przed paroma laty i która podczas

Artyści po występie 16 listopada w Konsulacie Polskim w Nowym Jorku, od lewej: Dominika Handzlik, Marian Żak, Aleksandra Słabisz, Adrian Kubicki, Paweł Kubica, Shu Wei Tseng, Margot Zarzycki, Radosia Jasik, Ruth Slenczyńska, Pablo Echevarria Cuesta, Jakub Polaczyk. Fot. Zosia Żeńska-Bobkowsk.

gali w konsulacie zagrała utwór Fryderyka Chopina: Preludium F – dur op. 28 nr. 23.

Na koncert złożyło się kilka występów: pochodzący z Hiszpanii młody pianista Pablo Echevarria Cuesta, brytyjsko-tajwańska wiolonczelista Shu Wei Tseng, skrzypaczka Margot Zarzycka z Sarasoty, pianistka Radosia Jasik, uczennica Anny Góreckiej, która zagrała utwór Henryka Mikołaja Góreckiego 4 Preludia z okazji 90. rocznicy urodzin kompozytora.

Koncert kończył wybitny polski pianista Paweł Kubica, absolwent klasy pianisty Janusza Olejniczaka, który był też dwukrotnym reprezentantem Polski na Konkursie Chopinowskim, zagrał utwory wyłącznie Fryderyka Chopina: Balladę As-dur Op. 47, Etiudę Rewolucyjną c-moll, Mazurka cis-moll Op. 50 No. 3 oraz Poloneza As-dur Op. 53. Na bis wykonał Fantazie-impromptu cis-moll Op. 66 Część artystyczną prowadziła aktorka Dominika Handzlik, obecna stypendystka Fullbright, która przed występem Pawła Kubicy przeczytała wiersz amerykańskiej poetki Emmy

Lazarus (1849-1887) zatytułowany „Chopin”. Ten wieczór pozostanie na długo w pamięci.

Zamykająca kurtyna

Ostatni wieczór Festiwalu Chopin i Przyjaciele wypełniła sztuka teatralna. Spektakl odbył się w Centrum Polsko-Słowiańskim. na Greenpoincie 18 listopada. Wystąpił Teatr Panopticum z Lublina, który przedstawił sztukę „Wielcy Sprawiedliwi” w reżyserii Mieczysława Wojtasa na podstawie tekstu Dr Henryka Cioczka, lekarza pochodzącego z Lublina, mieszkającego w Nowym Jorku, autora sześciu książek i filantropa.

Spektakl podejmował problemy związane z cierpieniem Polaków oraz polskich Żydów podczas II wojny światowej dokonanych przez niemieckich oprawców. Bohaterami są konkretni lubelscy Żydzi, jak i lubelska rodzina Cioczków, ratująca ich od niemieckiej zagłady. W spektaklu zostały wykorzystane fragmenty poezji obozowej i utworów polskich poetów powojennych. Teatr Panopticum działa w Lublinie od 1984

roku. Założycielem i dyrektorem artystycznym teatru jest Mieczysław Wojtas. Dzięki finansowemu wsparciu udzielonemu przez Instytut Adama Mickiewicza z Warszawy sztuka „Wielcy Sprawiedliwi” trafiła do Nowego Jorku. Spektakl został przedstawiony dramaturgicznie i teatralnie znakomicie.

XXV Międzynarodowy Festiwal Chopin i Przyjaciele w tym roku celebrował Jubileusz 50-lecia Centrum Polsko-Słowiańskiego. Był szczególnym wydarzeniem i jak zawsze dostarczył wielu wzruszeń. Dziękujemy wszystkim 44 artystom z Polski, USA, Tajwanu, Hiszpanii, Japonii, Chin, Włoch, Puerto Rico i Kanady, którzy wystąpili na tym festiwalu. Dziękujemy sponsorom, którymi są m.in. Centrum Polsko-Słowiańskie, Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” – w ramach konkursu Polska i Polacy za Granicą 2022, Konsulatowi Generalnemu RP, Instytutowi Kultury Polskiej, PSFCU, a także sponsorom indywidualnym, których lista znajduje się na stronie Festiwalu www.nydai.org.

Jakub Polaczyk

Teatr Panopticum z Lublina kończący 25. Międzynarodowy Festiwal Chopin i Przyjaciele. Od lewej Mieczysław Wojtas, Henryk Cioczek, Marian Żak, Jakub Kalinowski, Jakub Oszust, Michał Niczporuk, Gregory Asi, Emil Janczak, Oskar Rybczak, Natalia Dyjak, Michał Bielawski, Magdalena Gorgol-Rzepecka. Fot. E. Popławska.

Muzyczny hołd dla Mikołaja Kopernika

„Nic piękniejszego nad niebo” to tytuł dorocznego koncertu, który Fundacja Ars Activa organizuje od siedmiu lat w Weill Hall, jednej z sal słynnej Carnegie Hall na Manhattanie. Jego tegoroczna edycja dedykowana była Mikołajowi Kopernikowi i miała związek z 550. rocznicą urodzin słynnego polskiego astronoma.

„Przez cały kosmos dzisiaj przenika nasza muzyka dla Kopernika, i świat powtarza z wielkim Polakiem: Ziemi i Słońca znamy już szlaki” – te słowa Macieja Papierskiego pochodzące z utworu skomponowanego przez Jana Krutula i wyśpiewanego przez Copernicus Children's Choir mogą stanowić motto koncertu, który odbył się we wtorek, 28 listopada, w Carnegie Hall. Muzyczny hołd jednemu z najsłynniejszych naukowców w historii oddali zarówno młodzi i początkujący wykonawcy jak i gwiazdy znane z najważniejszych światowych sal koncertowych. A temat gwiazd, słońca, nieba i kosmosu pojawiał się praktycznie w każdym zaprezentowanym utworze. Można śmiało powiedzieć, że wybór kompozycji stanowił swego rodzaju Mleczną Drogę po nieskończenie bogatym muzycznie i szerokim czasowo dorobku artystów klasycznych. Program koncertu zawierał przekrój utworów pochodzących od XVI wieku aż po świeżynki sprzed kilku miesięcy. Były kompozycje zarówno Wacława z Szamotuł jak i wspomnianych wcześniej młodych twórców jakimi na pewno są Jan Krutul i Maciej Papierski. Prócz nich pojawiły się utwory stworzone przez: Wolfganga Amedeusza Mozarta, Fryderyka Chopina, Claude'a Debussy'ego, Stanisława Moniuszkę, Antonina Dvorzaka, Giacomo Pucciniego, Karola Szymanowskiego, Wojciecha Kilara, Krzysz-

Copernicus Children's Choir tworzą wychowankowie KOBO Music Studio, uczniowie Akademii św. Stanisława Kostki i członkowie działającego przy Centrum Polsko-Słowiańskim dziecięcego chóru The Greenpoint Children's Choir. Na zdjęciu wraz z dyrygentką Bożeną Konkiel i pianistą Nicholasem Kaponyas / Foto: WOJTEK KUBIK

tofa Pendereckiego, Rodney'a Rogersa, Krzysztofa Niegowskiego i Norberta Paleja. Wśród artystów, którzy wykonali ich dzieła byli: występujący obecnie na deskach Metropolitan Opera bas Krzysztof Bączyk, który brawurowo zaśpiewał słynną „Arię Skołuby” ze „Strasznego Dworu” Moniuszki, „Ten zegar stary” i arię „Madamina” Leporello, która opowiada o podbojach swego pana „Don Giovanniego” Mozarta, a także kanadyjska sopranistka Sydney Baedke znana z debiutu w londyńskim Royal Opera House oraz węgierski klawecista i saksofonista Bence Szepesi, tenor Adam Michalak, baryton Wojciech Bonarowski, sopranistka Patrycja Posłuszna, pianiści Durval Cesetti, Nicholas Kaponyas i Robert Adamczak, a także dwa polonijne chóry – Polish Singers Alliance of America Choir i Copernicus Children's Choir pod dyktando i opieką artystyczną – odpowiednio – Dariusza Ocetka i Bożeny Konkiel. Nie mogło także zabraknąć skrzypka Mariusza Monczaka, który również pełnił funkcję dyrektora artystycznego koncertu tradycyjnie prowadzonego przez Lilianę Komorowską. W sumie na scenie Carnegie Hall pojawiło się ponad 50 artystów, których podziwiała publiczność wypełniająca do ostatniego miejsca salę Weill Hall.

„Idea koncertu było uczczenie 550. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika, wybitnego astronoma, matematyka, lekarza, tłumacza, ekonomy, prawnika i dyplomaty w jednej osobie” – podkreśla jego dyrektor artystyczny Mariusz Monczak, który ma do niego wielki sentyment. „Pamiętam jak będąc jeszcze dzieckiem obchodziliśmy 500-lecie narodzin Mikołaja Kopernika. Utkwiło mi to w pamięci ponieważ właśnie wtedy, 50 lat

temu, zacząłem grać na skrzypcach, przez co również ja w tym roku mam swój jubileusz” – dodał z uśmiechem dyrektor artystyczny koncertu i Fundacji Ars Activa.

Nad przygotowaniem tego wydarzenia muzycznego jego organizatorzy pracowali ponad dwa lata, co związane było nie tylko z zaproszeniem wykonawców i zaplanowaniem ich występów, ale także ze skomponowaniem utworów specjalnie dedykowanych 550. rocznicy urodzin słynnego polskiego astronoma. „Z jednej strony chodziło nam o przybliżenie jego postaci i osiągnięć, a z drugiej zainspirowanie współczesnych kompozytorów do napisania nowych utworów, które dzisiaj zostały wykonane” – wyjaśnił skrzypek. Dodał, że niestety z uwagi na kwestie techniczne sali, w której odbywał się koncert, niektóre z nich nie mogły zostać zaprezentowane. „Chodzi tu o kompozycje wymagające użycia elektroniki i prezentacji wideo stanowiącej uzupełnienie tych utworów” – podkreślił dyrektor artystyczny. Projekt „Nic piękniejszego nad niebo” został już pokazany w kilku miejscach i w wykonaniu różnych artystów. „Cieszę się, że możemy prezentować różne utwory i promować wielu międzynarodowych wykonawców. Poza tym dla mnie ważne jest także pokazanie postaci Mikołaja Kopernika jako pewnego rodzaju rewolucjonisty, który udowodnił, że Ziemia jest tylko częścią wszechświata, a nie jego pępkiem. Ma to też odniesienie do współczesności, bo ponieważ cały czas próbujemy dowiedzieć się gdzie jesteśmy ulokowani i jaką część kosmosu i ogólnej natury stanowimy” – wyjaśniał Mariusz Monczak. Dodał, że bardzo się cieszy z tego projektu ponieważ jego pasją, oprócz muzy-

Główną gwiazdą koncertu „Nic piękniejszego nad niebo” był bas Krzysztof Bączyk występujący obecnie na deskach Metropolitan Opera / Foto: WOJTEK KUBIK

Sopranistka Sydney Baedke wykonała wspólnie z pianistą Nicholasem Kaponyasem „Song for the Moon” z „Rusalki” Antonina Dwořaka oraz „Tu che di gel sei cinta” z „Turandota” Giacomo Pucciniego / Foto: WOJTEK KUBIK

Skrzypek Mariusz Monczak i pianista Nicholas Kaponyas zagraли razem „Clair de lune” Claude'a Debussy'ego / Foto: WOJTEK KUBIK

ki, jest astronomia. „Mimo że niewiele z niej rozumiem, to cieszę się, że mogę czasami popatrzeć w gwiazdy” – zdradził skrzypek. Koncert „Nic piękniejszego nad niebo” był wyprzedany do ostatniego miejsca, co nawet w tej nowojorskiej prestiżowej sali nie zdarza się zbyt często. „Otrzymaliśmy gratulacje od pracowników Carnegie Hall, którzy przy okazji stwierdzili, że na 200 tego typu koncertów mniej niż 10 zostaje całkowicie wyprzedanych – zdradził z dumą dyrektor artystyczny Fundacji Ars Activa. – Cieszy nas to tym bardziej, że tymi koncertami, które organizujemy w tej sali od kilku lat staramy się promować polską kulturę, zarówno jeśli chodzi o kompozytorów jak i wykonawców. A w tym roku były zarówno utwory Chopina, Szymanowskiego, Moniuszki, Wacława z Szamotuł, Kilara jak i ukłony w stronę Góreckiego i Pendereckiego, z którymi współpracowaliśmy w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku” – wyjaśniał Mariusz Monczak. Skrzypek był niesamowicie zadowolony, że osobiście mógł zagrać „Tanz for solo violin”, który Krzysztof Penderecki skomponował tuż przed śmiercią, a także utwór „Return from the Stars” jego przyjaciela Norberta Paleja. „Pochodzi on z projektu, który wcześniej wspólnie zrealizowaliśmy we współpracy z NASA. Utwór ten inspirowany był kosmosem więc dołączyliśmy go

do koncertu ponieważ tematycznie pięknie korespondował z naszym wybitnym astronomem i jego teoriami” – wyjaśnił dyrektor artystyczny. Dodał, że był również bardzo zadowolony z faktu, że w Carnegie Hall mogli się także zaprezentować młodzi artyści. „Bardzo dobrym pomysłem było włączenie do koncertu występu chóru dziecięcego, co zawdzięczam współpracy z Bożeną Konkiel” – zdradził Mariusz Monczak. A Copernicus Children's Choir powstał specjalnie na potrzeby tego koncertu. W jego skład wchodzi wychowankowie KOBO Music Studio, uczniowie Akademii św. Stanisława Kostki i członkowie chóru dziecięcego „The Greenpoint Children's Choir” działającego przy Centrum Polsko-Słowiańskim. „Pomysł powstania łączonego chóru wyniknął z tego, że organizatorzy chcieli zaprosić dzieci na koncert i doszliśmy do wniosku, że połączymy kilka grup z różnych środowisk. Były wśród nich dzieci polonijne mówiące zarówno po polsku jak i po angielsku, a także dzieci posługujące się tylko językiem angielskim” – wyjaśniła Bożena Konkiel. Dzięki temu możliwe było wykonanie piosenki zawierającej słowa polskie i angielskie, co niesamowicie spodobało się publiczności. „Wiedząc o tym występie zwróciłam się z prośbą do zdolnego kompozytora z Białegostoku Jana Krutula, który wraz ze swoim zaprzyjaź-

nionym poetą Maciejem Papierskim napisał bardzo fajny utwór. Prosiłam ich aby był on w dwóch językach, ale nie spodziewałam się, że tak ciekawie pomieszą słowa polskie i angielskie” – mówiła z dumą dyrygentka. Dodała, że jego twórcy byli zachwyceni tym, że ich utwór nie tylko zostanie zaprezentowany w Carnegie Hall, ale także będzie miał w tej wyjątkowej sali swoją światową premierę. Zachwycone były także dzieci oraz ich rodzice. Kompozycji wykonanych po raz pierwszy podczas urodzinowego koncertu było więcej. Prócz utworu „Muzyka dla Kopernika” wyśpiewanego przez Copernicus Children's Choir premierowo wykonane zostały dwie inne kompozycje: „Tombeau de Copernicus” Norberta Paleja ze słowami Jana Nepomucena Kamińskiego, zaśpiewana przez Polish Singers Alliance of America Choir oraz „Septem Sidera (Seven Stars)” Krzysztofa Niegowskiego ze słowami Mikołaja Kopernika w wykonaniu tenora Adama Michalaka przy akompaniamencie pianisty Roberta Adamczaka i skrzypka Mariusza Monczaka. Zwrócił on także uwagę na znaczenie miejsca, w którym te kompozycje zostały zaprezentowane po raz pierwszy. „W muzyce klasycznej bardzo ważny jest moment narodzin utworu, który określany jest nie w momencie jego skomponowania tylko publicznej premiery. Cieszę się, że stało się to w Carnegie Hall i mam nadzieję, że to zainspiruje ich kompozytorów do dalszego działania” – stwierdził dyrektor artystyczny Fundacji Ars Activa. Praktycznie każdy zaprezentowany utwór był bardzo ciepło przyjmowany przez publiczność, która była zachwycona urodzinową „kopernikowską” uroczą muzyczną, którą zakończyła kompozycja „Lumen” Wojciecha Kilara w wykonaniu wszystkich artystów biorących udział w koncercie. „Chciałem, żeby ten finał miał taką góralską nutę, która u Kilara chyba wychodzi najlepiej” – dodał na zakończenie Mariusz Monczak. To się sprawdziło, czego dowodem była owacja na stojąco.

Wojtek Maślanka
Nowy Dziennik

Podczas finałowego utworu „Lumen” Wojciecha Kilara na scenie pojawili się prawie wszyscy artyści biorący udział w koncercie. Od lewej: Mariusz Monczak, Durval Cesetti i Nicholas Kaponyas, Adam Michalak, Patrycja Pośluszná, Wojciech Bonarowski, Krzysztof Bączyk i Bence Szepesi / Foto: WOJTEK KUBIK

Muzyczna opowieść o walczącej Warszawie

Natalia Kawalec, Izabela Szafrńska, Jocelyn Winston, Khary Laurent i Darek Maleo Malejonek byli śpiewającymi przewodnikami, oprowadzającymi nowojorską publiczność po ulicach walczącej Warszawy i opowiadającymi o jej bohaterskich obrońcach. Muzycznie towarzyszyli im Tomasz T.ETNO Drozdek oraz Tomasz Tomacki Mackiewicz. A wszystko działo się na scenie w Centrum Polsko-Słowiańskim na Greenpoincie w ramach koncertu „Warszawa – miasto nieugięte”.

„Jest to projekt, który powstał w moim sercu za sprawą wizji, którą miał Paweł Zarzycki, prezes fundacji Towarzystwo Projektów Edukacyjnych. On mi otworzył oczy na taką koncepcję, która na nowo wskrzesi wiersze i teksty z czasu powstania warszawskiego. Chodziło o to, żeby dać im nowe życie i je odnowić dla młodych ludzi, by mogli je jeszcze raz usłyszeć i poznać z nieco innej strony, nie z tych oryginalnych wersji z czasów wojny, ale z muzyką współczesną, której słuchają” – wyjaśnił w rozmowie z „Nowym Dziennikiem” ideę koncertu i płyty nagranej w ramach projektu „Warszawa – miasto nieugięte” jego dyrektor muzyczny Darek Maleo Malejonek. Dodał, że z reakcji publiczności, z jaką się spotyka po koncertach, wnioskuje, że pomysł ten udało się zrealizować. „Dzięki temu możemy tych powstańców, których jest z nami coraz mniej, ocalić od zapomnienia, a także pokazać, że Warszawa była miastem, które najbardziej ucierpiało w czasie drugiej wojny światowej” – dodał muzyk i kompozytor kilku utworów zaprezentowanych podczas nowojorskiego koncertu, który się odbył w niedzielę, 19 listopada, na Greenpoincie.

Publiczność zgromadzona w sali Centrum Polsko-Słowiańskiego miała okazję wysłuchać kilkunastu piosenek opowiadających o młodych powstańcach, którzy bez względu na wiek, płeć, pochodzenie czy też wyznawaną wiarę poszli na barykady walczyć z niemieckim okupantem, by wyzwolić swoje ukochane miasto. W utworach tych mowa była również o miłości, tęsknocie, traumie i strachu, który też się pojawiał, lecz nie wśród walczących powstańców, ale raczej ich matek bojących się o życie swoich dzieci. Poruszany był też temat konspiracyjnej edukacji, czyli nauczania na tzw. tajnych kompletach. Były również modlitwy spisane w formie wierszy przez powstańczych poetów, a nawet temat poświęcenia się dla innych. Utwór „Taka miłość”, opowiadający o ratowaniu Żydów, mimo grożącej Polakom kary śmierci ze strony niemieckich oprawców, napisany przez Beatę Mancel i skomponowany przez

Artyści biorący udział w koncercie wraz z konferansjerem, organizatorami i gośćmi honorowymi (od lewej): Zbigniew Solarz, Marek Różycki, Tomasz T.ETNO Drozdek, Jocelyn Winston, Tomasz Tomacki Mackiewicz, Natalia Kawalec, Bożena Konkiet, Wojciech Maślanka, Marian Żak i Paweł Zarzycki; klęczą: Khary Laurent, Izabela Szafrńska oraz Darek Maleo Malejonek / Foto: JAKUB STANIEWSKI

Darka Maleo Malejonek, artysta ten zadeklował niedawno beatyfikowanej rodzinie Ulmów, która została zamordowana za pomoc okazaną Żydom. Takich wzruszających

„ Naszym głównym celem jest dotarcie do odbiorcy angielskojęzycznego i Amerykanów, którzy prawie nic nie wiedzą na temat tego, co zdarzyło się w Polsce, a nawet w Europie podczas drugiej wojny światowej. „

*Marek Różycki,
Towarzystwo Projektów Edukacyjnych*

momentów podczas tego koncertu było wiele, tym bardziej że teksty kilku piosenek stanowiły wiersze napisane przez poetów pokolenia Kolumbów, którzy opierali je na swoich doświadczeniach związanych z walką o wolną Warszawę i wyzwolenie Polski. Tak było m.in. w utworze „Powstanie” opartym na wierszu „Dziś idę walczyć, mamol!”

Józefa Szczepańskiego należącego do Batalionu „Parasol”, w którym używał pseudonimu Ziutek. W koncercie wykorzystano także wiersze innych powstańczych poetów – Jana Romockiego ps. Bonawentura, podporucznika AK, który napisał przejmującą „Modlitwę Szarych Szeregów”, czy też żydowskiego poety Andrzeja Własta, czyli Gustawa Baumritera, którego wiersz „Warszawa ma” zaśpiewano do muzyki znanej z piosenki „Miasteczko Bełż”. W dodatku fragment tego ostatniego utworu wykonano w języku jidysz, bowiem był on napisany w hołdzie Żydom, którzy zginęli w warszawskim getcie. Większość piosenek była zaśpiewana po angielsku, ponieważ projekt przygotowany jest również z myślą o Amerykanach, dlatego też prowadzący koncert (Wojciech Maślanka z „Nowego Dziennika”) przed każdym wykonaniem robił krótkie wprowadzenie do tematyki poruszanej w danym utworze. A artyści pojawiający się na scenie, za każdym razem pięknie i wzruszająco śpiewali,

za co publiczność nagradzała ich gromkimi brawami. W dodatku muzyka, skomponowana w większości utworów przez Darka Maleo Malejoneka i wykonana wraz z nim przez Tomasza Tetro Drozdka i Tomasza Tomackiego Mackiewicza, pięknie współgrała z tekstami, świetnie oddając poruszaną w nich tematykę. Słowa uznania należą się także solistom, którzy idealnie wczuli się w klimat poszczególnych piosenek i doskonale je zinterpretowali i zaśpiewali.

Podczas koncertów w Polsce tych artystów jest zdecydowanie więcej i są one jeszcze bardziej rozbudowane. Natomiast w Stanach Zjednoczonych z uwagi na koszty i logistykę skład zespołu musiał być ograniczony. „Na występy w Chicago i Nowym Jorku zaprosiliśmy solistów, którzy są tutaj dobrze rozpoznawalni, jak: Natalia Kawalec, Izabela Szafrńska, Jocelyn Winston i Khary Laurent” – wyjaśnił dyrektor muzyczny Darek Maleo Malejonek.

Po koncercie jego uczestnicy otrzymali płyty z polskimi wersjami prezentowanego materiału i nagrami przez znanych artystów, m.in.: Renatę Przymek, Natalię Niemen, Basię Pospieszalską, Marię Martę Kosakowską i oczywiście Maleo. Rozdawane były także dwujęzyczne i bogato ilustrowane albumy z archiwalnymi zdjęciami przedstawiającymi walczącą Warszawę. Publiczność mogła też obejrzeć otwartą przed koncertem wystawę oraz krótkie filmy poświęcone polskiej stolicy, która mimo że została przez niemieckie wojsko zrównana z ziemią, to przetrwała i została odbudowana. To wszystko razem tworzy projekt noszący wspólną nazwę „Warszawa, miasto nieugięte”. Całość ma charakter edukacyjno-kulturalny. „Niektóre z zaprezentowanych piosenek zostały stworzone zupełnie na nowo, inne miały dodatkowe nowe słowa związane z tym, co to cudowne miasto, jakim jest Warszawa, spotkało w czasie okupacji. Zginęło w nim prawie 800 tysięcy osób, czyli trzy czwarte naszej stolicy przestało istnieć zarówno w kontekście tkanki ludzkiej, jak i w sen-

Wszystkim wokalistom jako instrumentalści towarzyszyli: gitarzysta Darek Maleo Malejonek, klawiszowiec Tomasz Tetro Drozdek oraz Tomasz Tomacki Mackiewicz grający na instrumentach dętych. Na zdjęciu także (śpiew) Khary Laurent / Foto: WOJTEK MAŚLANKA/NOWY DZIENNIK

sie materialnym” – wyjaśnia w rozmowie z „Nowym Dziennikiem” Marek Różycki z fundacji Towarzystwo Projektów Edukacyjnych. To doskonale zostało zilustrowane i przedstawione na wystawie, którą przez pewien czas będzie można jeszcze zobaczyć w audytorium Centrum Polsko-Słowiańskiego przy 176 Java Street na Greenpoint. „Wykorzystane tam fotografie pokazują, że Warszawa została zrównana z ziemią, najpierw w 1943 r. po powstaniu w getcie, a potem w 1944 r. po powstaniu warszawskim. To jest tragedia, którą chcieliśmy pokazać, ponieważ o tym się zapomina, a poza tym często nie mamy świadomości, jakie straty Warszawa i cała Polska poniosły w wyniku drugiej wojny światowej – dodał Marek Różycki. – Dopełnieniem tego jest album wydany w języku polskim i angielskim, ponieważ naszym głównym celem jest dotarcie do odbiorcy angielskojęzycznego i Amerykanów, którzy prawie nic nie wiedzą na temat tego, co zdarzyło się w Polsce, a nawet w Europie podczas drugiej wojny światowej. Niestety ich wiedza jest ogólnikowa” – stwierdził nasz rozmówca. Żeby ułatwić im dotarcie do informacji na ten temat, Towarzystwo Pro-

jektów Edukacyjnych przygotowało również odpowiednie materiały metodyczne opracowane przez specjalistów z przeznaczeniem dla nauczycieli i szkół, żeby uczniowie mogli z nich skorzystać. „Są też specjalne wystawy przygotowane dla placówek oświatowych w formie rollupów, a także krótkie, 18-minutowe filmy, które można pokazać młodzieży polskiej i amerykańskiej na lekcjach. Mamy też anglojęzyczne broszurki dla Amerykanów, więc mam nadzieję, że efekt, który sobie założyliśmy zostanie uzyskany” – podkreślił Marek Różycki.

Projekt „Warszawa, miasto nieugięte” został przygotowany przez Towarzystwo Projektów Edukacyjnych i zrealizowany wraz z Kongresem Polonii Amerykańskiej oraz Zrzeszeniem Nauczycieli Polskich w Ameryce. Został dofinansowany przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów oraz Instytut Adama Mickiewicza ze środków ministra kultury i dziedzictwa narodowego. W Nowym Jorku jego realizację wsparło także Centrum Polsko-Słowiańskie poprzez udostępnienie swoich pomieszczeń na koncert oraz wystawę.

Wojtek Maślanka
Nowy Dziennik

Amerykańska wokalistka Jocelyn Winston wykonała dwa utwory: „Zimową historię” i „Za wolność” / Foto: JAKUB STANIEWSKI

Agnieszka Granatowska – organizatorka spotkania wraz z Natalią Kawalec, która solowo zaśpiewała trzy utwory: „Idziemy w noc”, „A jeśli nie wrócę przed świtem” i „39 róż”, a ze wszystkimi solistami także piosenkę „Dona, Dona” wykonaną jako bis / Foto: JAKUB STANIEWSKI

Izabela Szafrńska zaśpiewała dwa utwory: „Warszawa ma” i „Rubin” / Foto: JAKUB STANIEWSKI

Karnawałowy

Bal maskowy

w Centrum Polsko-Słowiańskim

Ilość miejsc ograniczona

27 stycznia (sobota) 2024 r.

Godzina 7:00 pm

**PLATNY BAR
ZABAWA Z DJ DANIELEM**

Centrum Polsko-Słowiańskie, 176 Java St, Brooklyn NY 11222

Bilety: \$120

na stronie internetowej polishslaviccenter.org

KASKADE

**Centrum Polsko-Słowiańskie
oraz Polska Szkoła im. Marii Konopnickiej
zaprasza wszystkie dzieci w wieku od 5 do 14 lat na**

Zabawę karnawałową

**W sobotę 20 stycznia 2024 r.
o godz. 3:00 pm
176 Java Street, Brooklyn 11222**

**W programie:
dyskoteka z DJ Danielem, występ magika, gry, zabawy, loteria fantowa.**

NAGRODY ZA KOSTIUMY KARNAWAŁOWE

Cena biletów: dzieci \$15.00, dorośli \$20.00

**Liczba miejsc ograniczona
Bilety do nabycia: polishslaviccenter.org**

**Centrum Polsko-Słowiańskie, 176 Java Street Pokój # 5
Tel: 718-389-0705**

Tak jak „dawno temu przed wiekami, w dalekim Betlejem, cud się zdarzył nad cudami, dał światu nadzieję” tak 14 grudnia wydarzył się „Cud Wigilijnej Nocy” w Klubie Seniora Jana Pawła II na Manhattanie. Theatre and Opera Society „THEOS” wraz z Centrum Polsko-Słowiańskim (CPS) zaprosili widownię na przedstawienie poetycko-wokalne do wspólnego kołędowania przy wigilijnym stole wedle polskiego prastarego zwyczaju polskiej Wigilii.

Na to świąteczne i magiczne wydarzenie przyjechali znamienici goście z Konsulatu Generalnego RP w Nowym Jorku, konsul generalny Adrian Kubicki oraz wicekonsul Stanisław Starnawski, prezes CPS Marian Żak, dyrektor wykonawczy CPS Agnieszka Granatowska, ojciec Michał Czyżewski proboszcz parafii św. Stanisława Biskupa i Męczennika wraz z o. Janem Kalmagą oraz redaktor Teresa Myśliwiec z radia „RAMPA”.

Ze sceny, na której przy wigilijnym stole zasiadła „rodzina” zabrzmiały piękne wiersze z podziałem na role, między innymi ks. Jana Twardowskiego, Leopolda Staffa, Konstantego

Ildefonsa Gałczyńskiego oraz najpiękniejsze kolędy, które śpiewa się w każdym domu od dziecka.

Serca widowni podbił najmłodszy wykonawca 7-letni Andrzejek Michoń w roli synka swoim wykonaniem kolędy „Dnia jednego o północy” oraz świetną grą aktorską. Tata – Tadeusz Nowak, zaprosił z wielką dostojnością całą rodzinę do stołu wierszem „Wigilijny wieczór” Ewy Romaniec. Babcia – Grażyna Ostrowska swoim ciepłym głosem wprowadziła całą rodzinę i publiczność w nastrój miłości i życzliwości pięknymi słowami wiersza Lucyny Krzemińskiej, „bo właśnie tego wieczoru zło ze wstydu umiera widząc jak silna i piękna jest Miłość, gdy pięści rozwiera”. Przy niej zaś Dziadek – Waldemar

Ostrowski gromkim głosem zwołał wszystkich na „Pasterkę” wierszem Jana Ślady. Przybyli goście – Chór „Krakus” – również zasiedli do Wigilii, śpiewając pięknie kolędy z całą rodziną przy akompaniamencie bliskiego kuzyna - Jakuba Polaczyka (dyrektor Centrum Seniora JP II). Ciocia – Anna Kucay, swoją mistrzowską interpretacją wiersza Mariana Hemara przeniosła nas do Lwowa na Lewandówkę, gdzie w Lwowska Matka Boska tuliła do serca nowo narodzone dziecko słowami „Luli, ta lulaj mi Synku Najdroższy”. Nad wszystkim, jak w każdym polskim domu czuwałam ja, Mama – Katarzyna Drucker, prosząc Jezusa wierszem Marii Ponichter, „Żeby tak w Noc Betlejemską” wszyscy ludzie, „każdy z każdym dzielił się sercem jak wigilijnym opłatkiem z dobrymi łzami w oczach, i by wszyscy byli dobrej woli, a ponad światem panował pokój – Pokój Boży”.

I mam nadzieję, że śpiewając kolędy, poprzez głos podarowany mi przez Boga przyniosłam do serca ludzi malutkie światełko Betlejemskie i ciepło Bożej Miłości, że samotni poczuli się kochani, że serca smutne się rozweseliły i nadzieja w nich zagościła i aby dobro zawsze w nas było.

Wesołych Świąt oraz Szczęśliwego Nowego 2024 Roku!

Tekst: Kasia Drucker

Wydarzenia w Klubie Seniora „Krakus”

100 Lat dla Pani Zofii Kaczyński

W listopadzie w Centrum Polsko-Słowiańskim świętowaliśmy 100 urodziny naszej kochanej Pani Zofii Kaczyński. Wszyscy zebrani seniorzy, cała dyrekcja i rodzina Pani Zofii zebrali się aby świętować ten piękny dzień. Chór KRAKUS pod dyrekcją Katarzyny Drucker zaśpiewał 200 lat życząc Pani Zofii samych pomyslności! Jeszcze raz z całego serca życzymy pięknych, słonecznych i wesołych dni!

100 Years for Mrs. Zofia Kaczyńska

In November, we celebrated the 100th birthday of our beloved Mrs. Zofia Kaczyńska at the Polish-Slavic Center. All the gathered seniors, the entire management and Mrs. Zofia's family met to celebrate! The KRAKUS choir, conducted by Katarzyna Drucker, sang 200 years and wished Mrs. Zofia all the best!

Once again with all our hearts we wish Zofia Kaczyńska beautiful, sunny and cheerful days!

Seniorkiada

Jak co roku w październiku, Klub Seniora „Krakus” celebrował Święto Seniora czyli „SENIORKIADĘ”! W tym roku, odbyła się już 4. edycja tego wydarzenia! Program artystyczny opracowała dyrygentka Kasia Drucker Voice wraz ze swoim chórem „Krakus”, odbyły się wybory na najczulszych seniora i seniorkę, członkowie klubu rozegrali trzy rundy ulubionego przez wszystkich BINGO, a na zakończenie wszyscy wspólnie bawili się do polskich przebojów! Dyrekcja Klubu „Krakus” z całego serca chce podziękować wszystkim klubowiczom za ich zaangażowanie w życie klubu, uczestnictwo w wydarzeniach oraz wspólnie spędzany czas. Dziękujemy, że jesteście!

Senior's Day

As every year in October, the "Krakus" Senior Center celebrates Senior's Day, called "SENIORKIADA"! This year marked the 4th edition of this event! The artistic program was prepared by conductor Kasia Drucker Voice and her choir "Krakus." There were elections for the friendliest senior man and senior woman, club members played three rounds of everyone's favorite BINGO, and

to conclude, everyone danced to Polish hits! The management of the Krakus Senior Center would like to wholeheartedly thank all the club members for their involvement in the club's life, participation in events, and the time spent together. Thank you for being here!

Wydarzenia w Klubie Seniora „Krakus”

Andrzejki 2023

Seniorzy z Klubu Seniora KRAKUS spotkali się na Wieczorze Andrzejkowym. Nieodłącznym elementem imprezy były andrzejkowe wróżby, lanie wosku oraz tańce i śpiewy. „Andrzejki” upłynęły w miłej atmosferze i z pewnością wszyscy uczestnicy zabawy długo będą wspominać ten pełen magii wieczór. Wszystkim seniorom dziękujemy za wspólną zabawę.

St. Andrew's Day

Seniors from the KRAKUS Senior Club met on St. Andrew's Day evening. An integral part of the event was fortune telling on St. Andrew's Day, pouring wax, dancing and singing. All participants will certainly remember this magical evening for a long time. We would like to thank all seniors for a wonderful evening.

Wydarzenia w Klubie Seniora im. Jana Pawła II na Manhattanie

Wycieczka do ogrodu botanicznego

15 sierpnia klub JP II odbył niezapomnianą wycieczkę do ogrodu botanicznego na Queens „Queens Botanical Garden (QBG) to miejska oaza o powierzchni 39 arów. Podczas wizyty 15 sierpnia seniorzy z JP II mogli obejrzeć też wystawę artysty Chemin Hsiao.

Trip to the Botanical Gardens

15th of August the JP II Friendship Center had a marvelous trip to the Botanical Gardens in Queens. Weather was perfect, not too hot. Thanks to DFTA we were able to get transportation to the gardens and the exhibition by Chemin Hsiao. “Queens Botanical Garden (QBG) is a 39-acre urban oasis where people, plants, and cultures are celebrated through inspiring gardens.

Zajęcia z origami z Mari Lee

27 lipca o 12:30 wybitna skrzypaczka o korzeniach japońsko – koreańskich Mari Lee przedstawiła warsztaty tworzenia origami do mistycznej muzyki, w ramach programów związanych z Salon Seance – innowacyjnym teatrem którego jest założycielką. Teatr działa w interakcji z publicznością w odpowiedzi do doświadczeń muzycznych

„Jak znaleźć światło w czasach ciemności”.

Origami classes with Mari Lee

July 27, at 12.30 pm acclaimed violinist and founder of the Salon Seance – Mari Lee conducted a workshop by making origami to the music heard from the music “How do we find light in the time of Darkness”.

Konkurs „Talent is Timeless”

Zespół taneczny „The East Villagers” z Centrum JP II uczestniczył 9 sierpnia w regionalnym konkursie „Talent jest Ponadczasowy”, odbywającym się w Weinberg Center na East Broadway. Zespół wykonał własną choreografię do piosenki „Price Tag”. Współzawodnictwo przyniosło seniorom mnóstwo radości oraz nowych znajomych. Poznano wspaniałych wykonawców z innych Klubów Seniora.

"Talent Timeless Competition"

"The East Villagers" participated on the Regional Talent is Timeless Competition at the Weinberg Center: on the East Broadway. We had fun and it was a great show. Congratulations to all our members who participated in the show and everyone from the other centers. Group performed own arrangement of Price Tag.

Wycieczka na Statuę Wolności

12 października Klub Seniora JP II odbył wycieczkę na nowojorską wyspę „Liberty Island” podczas której członkowie mogli poznać fascynującą historię Statuy Wolności, przedstawioną w multimedialnej instalacji o amerykańskim symbolu wolności oraz podziwiać zbiory muzeum na wyspie. Była to pierwsza w historii Klubu JP II wycieczka na Statuę Wolności.

Trip to the Statue of Liberty

On October 12, the JP II Friendship Center in Manhattan went on a trip to the "Statue of Liberty Island". During the trip, members could admire the collections of the museum on the island and learn about its fascinating long history, as well as a multimedia installation about the Statue of Liberty - the symbol of American freedom. It was the first trip to the Statue of Liberty in the history of the JP II club.

Dzień w Bibliotece Publicznej NYC

24 października w Centrum JP II miało miejsce edukacyjne spotkanie z pracownikami nowojorskiej biblioteki publicznej z oddziału w East Village. Na koniec seniorzy otrzymali od bibliotekarzy karty NY CityPass, uprawniające do odwiedzenia za darmo wybranych muzeów w mieście oraz karty członkowskie do miejskiej biblioteki.

A day at the NYC Public Library

On October 24, a presentation of the NYC Public Library took place at the JP2 Friendship Center in Manhattan. During the meeting, seniors received gifts free membership cards and tickets to selected museums in NY: CityPass cards.

Koncert śpiewaczki Anny Marii Adamiak

W Centrum JP II na Manhattanie odbył się koncert znanej śpiewaczki operowej, operetkowej i musicalowej Anny Marii Adamiak. Artystce towarzyszył na pianinie Jakub Polaczyk. W repertuarze znalazły się utwory: H. Warsa, A.L. Webbera, P. Figiela, J. Petersburskiego, F. Loewe oraz J. Polaczyka.

Concert of the singer Anna Maria Adamiak

A concert of the famous opera, operetta and musical singer Anna Maria Adamiak took place at the JP II Center in Manhattan. The artist was accompanied on the piano by Jakub Polaczyk. The repertoire included works by: H. Wars, A.L. Webber, P. Figiel, J. Petersburski, F. Loewe and J. Polaczyk.

Konkurs na najbardziej oryginalny strój na Halloween

31 października odbył się w Centrum JP II konkurs na najlepsze przebranie na Halloween. Zwyciężyli: I miejsce Adela Szprengiel, II miejsce Sabina Dubois, III miejsce Tadeusz Szprengiel, IV miejsce Krystyna Chmielewska. Gratulacje!

Halloween costume competition

Halloween Costumes Competition winners: 1 place: Adela Szprengiel, 2nd place: Sabina Dubois, 3rd Place: Tadeusz Szprengiel, 4th Place: Krystyna Chmielewska, CONGRATULATIONS!

Wycieczka do świątecznej wioski piernikowej

1 grudnia została zorganizowana wycieczka z Centrum JP II na Manhattanie do Chelsea Market. Obecnie jest to centrum handlowe z olbrzymią halą spożywczą z restauracjami a także miejsce historyczne, gdzie mieściła się pierwsza fabryka ciastek „Oreo”. W okresie świątecznym prezentowana jest tam największa na świecie, utworzona z samych pierników świąteczna wioska, inspirowane malowniczymi uliczkami Nowego Jorku.

Chelsea Market Trip

December 1 JP II Friendship Center had a visit to a huge replica of Chelsea Market made out of Gingerbread Lane Village. It is a food hall mall, where there was a "Oreo" cookie factory.

„Maria i Magdalena”

Rodzina Kossaków zawitała w Centrum Polsko-Słowiańskim

„Sztuka szła przy pełnej widowni”, Dla Nowego Jorku „Bomba i Sensacja”, można powtórzyć za słowami Magdaleny Samozwaniec. Był „Full House”. Mowa oczywiście o sztuce „Maria i Magdalena” wystawionej 27 października 2023 roku w Centrum Polsko-Słowiańskim przez naszą grupę teatralną, Theatre and Opera Society „THEOS”, wg scenariusza Anny Kucay, która wystąpiła w tytułowej roli, jako Maria Pawlikowska-Jasnorzewska wraz z Katarzyną Drucker w roli Magdaleny Samozwaniec.

„Wypełniły się miejsca miodem publiczności, w każdej łóż – komórcie żywy nektar gości”, nad którymi fruwały różowe „Anioły kochania” i „Aniołowie miłości, co pióra pogubili” i którzy przeżywali wraz z bohaterkami ich dzieciństwo i młodość, miłości, zamążpójścia i rozwydry i... rozstanie na zawsze. I powtórzę tu za Madzią, „nie była to komedia ani farsa, ale zbiór scenek z życia” krakowskiej rodziny Kossaków, opisana w sposób mistrzowski z istic specyficznym tylko dla niej humorem i dowcipem. Przepiękna scenografia, która miała ponad 20 stóp, rekwizyty i kostiumy przeniosły widzów w czasy lat 30-tych i 40-tych, a muzyka w wykonaniu śp. Mirka Kucaya przez Anię Kucay, powstał niesamowity duet siostrzecznych. Można powiedzieć, że namalowałyśmy w istic Kossakowski sposób portret dwóch kobiet tak bardzo zróżnicowanych charakterami, a które porozumiewały się intuicyjnie i przez to ich więź emocjonalna była bardzo silna. Były niemal jak bliźniaczki mimo swojej różnicy wieku 3 lat. Czasem daleko od siebie, ale jednocześnie bardzo związane ze sobą niewidzialną duchową nicią sztuki i siostrzecznej miłości. I to mamy nadzieję udało się nam pokazać.

Po wielu miesiącach przygotowań i prób stanęłyśmy z Anią na deskach sceny, aby opowiedzieć historię znaną i nieznaną poprzez pryzmat poezji i satyry. Ania podczas jednego z wywiadów po przedstawieniu stwierdziła, że nie miała wątpliwości, aby wybrać mnie do roli „Madzi”, to był strzał w dziesiątkę, nie tylko ze względu na mój

kunszt aktorski i wrażliwość artystyczną, ale z powodu mojej dramatycznej barwy głosu, a zwłaszcza do zaśpiewania kompozycji śp. Mirka Kucaya w stylu Flamenco „Berceuse”, który wg jej słów „wykonałam z wielką pasją, wrażliwością i do tego jeszcze ubarwiłam to strojem i porywającym tańcem”. Dzięki naszym wspólnym umiejętnościom oraz świetnej recytacji, aktorskiego śpiewu i interpretacji wierszy Pawlikowskiej przez Anię Kucay, powstał niesamowity duet siostrzecznych. Można powiedzieć, że namalowałyśmy w istic Kossakowski sposób portret dwóch kobiet tak bardzo zróżnicowanych charakterami, a które porozumiewały się intuicyjnie i przez to ich więź emocjonalna była bardzo silna. Były niemal jak bliźniaczki mimo swojej różnicy wieku 3 lat. Czasem daleko od siebie, ale jednocześnie bardzo związane ze sobą niewidzialną duchową nicią sztuki i siostrzecznej miłości. I to mamy nadzieję udało się nam pokazać.

Dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tego przedstawienia, Grażynie Ostrowskiej za piękne i wzruszające przeczytanie słowa wstępnego, Krzysiu

Bućko za światło i dźwięk, Tadeuszowi Nowakowi za montaż scenografii i pieczę nad oprawą muzyczną, całą rzeszę wolontariuszy, chórowi „Krakus” oraz oczywiście panu Marianowi Żakowi, prezesowi New York Dance & Art Innovations oraz Centrum Polsko-Słowiańskiego za sponsoring specjalnych bezprzewodowych mikrofonów do przedstawienia. Specjalne podziękowanie tego wieczoru otrzymała również pani Zofia Żeleska-Bobrowski, która z pasją i poświęceniem robi cudowne zdjęcia na wszystkich wydarzeniach polonijnych oraz za to, że swoim obiektywem uchwyci zawsze najpiękniejsze momenty przedstawienia i duszę artysty.

Sztuka „Maria i Magdalena” podobnie jak słynny „Szofer Archibald” to był swoisty „eksperyment, ale nie przyniósł on teatrowi deficytu”, a raczej przyciągnął wspaniałą publiczność. Mamy nadzieję, że uda nam się go powtórzyć w najbliższej przyszłości w innych miejscach w USA jak i w Polsce, otrzymaliśmy wstępne zaproszenie do Kossakówki w Górkach Wielkich w domu Zofii Kossak, a może nawet i na Festiwalu Teatralnym w Wilnie, kto wie... Jak ktoś powiedział, wczoraj to już historia, dzisiaj to dar losu, a jutro... to tajemnica.

Tekst: Kasia Drucker

Zdjęcia: Zosia Żeleska-Bobrowski

„Pieśń i poezja polskiemu sercu bliska”

Stan Borys wraz z dziećmi i seniorami chóru „Krakus” w CPS

*„Święta miłości kochanej Ojczyzny,
Czują Cię tylko umysły pocziwe!”*

Zabrzmiały 10 listopada w Centrum Polsko-Słowiańskim słowa pieśni „Hymn do miłości Ojczyzny”, na przedstawieniu pod patronatem Konsula Generalnego RP „Pieśń i Poezja Polskemu Sercu Bliska” wystawionym przez Theatre and Opera Society „THEOS” i zaśpiewane przez Katarzynę Drucker. I tak jak w 1774 serca Polaków ten poemat poruszył, gdy Ignacy Kraski wygłosił go na jednym z obiadów czwartkowych króla Stanisława Augusta, że jako Hymn Narodowy go Polacy śpiewali, gdy do walki szli z zaborcami tak i teraz zadrżały wzruszeniem serca widowni w Centrum Polsko-Słowiańskim. A tego wieczoru tych wzruszeń było wiele.

Podczas tego niezwykłego Festiwalu Poezji Polskiej poświęconego naszej narodowej pieśni i poezji a w szczególności poezji Norwida, który zrodził się z pomysłu Ani Maleady, wydarzył się cud wielopokoleniowej więzi pomiędzy dziećmi, młodzieżą a seniorami. Stan Borys, legenda polskiej poezji, wspinał artysta, wokalista oraz znawca poezji Norwida na zaproszenie „THEOS” wystąpił charytatywnie na rzecz promowania kultury i sztuki dla Polonii. To dla nas wielki zaszczyt i honor.

Brawo dla wszystkich wykonawców, a w szczególności dla dzieci, które były prawdziwymi gwiazdami tego wieczoru, a także Anny Kucaj – w roli Poezji, dla Tadeusza Nowaka, jako Tadeusza Kościuszki, Małgorzaty Staniszewskiej za akompaniament oraz dla Kasi Drucker w roli Pieśni, za przygotowanie

tego pięknego wydarzenia, scenariusz, reżyserię, scenografię, i kostiumy.

Pierwsze wzruszenie, to podróż w czasie, i przysięga Tadeusza Kościuszki na Krakowskim Rynku, dzieci z biało-czerwonymi różami oraz Chór „Krakus” w biało-czerwonych szarfach, a z boku Norwid (w tej roli Stan Borys), który w milczeniu staje się świadkiem historii.

Kolejne wzruszenie to głos najmłodszego uczestnika Andrzejka Michonia, który rozpoczął wspólną recytację wiersza Norwida „Do Potomności” i rozczulił publiczność słowami, „Gdy Palec Boży zaświtał nade mną”. Dzieci wręcz mistrzowsko wraz ze Stanem Borysem poradziły sobie z tym tak głębokim emocjonalnie utworem. Sam mistrz Norwid-Stan Borys był pełen podziwu dla nich za wspaniałą interpretację. Gdy Stan zaśpiewał... coraz to z Ciebie, jako z drzazgi smolnej... by po chwili swoją epicką recytacją „Fortepianu Chopina” przenieść nas wraz z dziećmi w świat poezji o Polsce to nie było chyba osoby na widowni, której serca by to nie poruszyło.

W części festiwalowej nie było końca brawom i wzruszeniom dla Alison Grodzki, Liliany Dąbrowskiej, Ani Florek, Emilii Idec, Karoliny Bucior, Andrzejka Michonia i Maxwella Officer, którzy pokazali nie tylko swój talent recytatorski, ale wyrazili swoje miłość do Polski.

Program zakończył się „Moją Piosnką” i wzruszającym śpiewem Stana Borysa, a słowa „Tęskno mi Panie...” poruszyły nasze imigranckie serca stęsknione za Polską.

Piękne, wspólne śpiewy chóru „Krakus” i dzieci z publicznością na stojąco „Boże coś Polskę”, „Nie rzucim ziemi skąd nasz

ród” i „Marsz Marsz Polonia” wprowadziły wszystkich w uroczysty nastrój obchodów naszego Narodowego Święta Niepodległości 11 Listopada.

Na końcu Kasia Drucker wręczyła uczestnikom Dyplomy Uczestnictwa w Festiwalu oraz płytę Stana Borysa „Wiersze C.K. Norwida” oraz Listy Gratulacyjne dla szkół i specjalny List Gratulacyjny dla mamy Małgorzaty Staniszewskiej, której syn Maxwell Officer, nie uczęszczał do polskiej szkoły z powodu choroby i po długiej walce o życie całkowicie wyzdrowiał. Dziś nie tylko zarecytował pięknie po polsku wiersz „Polska” Ryszarda Przymusa, ale jest bardzo dobrym uczniem w Talent Unlimited High School.

Sedecznie dziękujemy wszystkim sponsorom, a w szczególności Centrum Polsko-Słowiańskiemu za umożliwienie realizacji tego projektu w pięknej sali.

Największą jednak radością i satysfakcją dla wszystkich były rozpromienione twarze dzieci na końcu. Ich radość z tego że mogły zaprezentować swój talent, że wzięły udział w cudownej przygodzie poetyckiej ze Stanem Borysem. Rodzice po przedstawieniu dumni ze swoich dzieci, zadeklarowali, że chętnie ich dzieci wezmą udział w kolejnych projektach.

Pamiętajmy, że to nie koniec przedstawienia, ale początek czegoś pięknego, mamy nadzieję, że duch polskości w narodzie nie zginie i że polska poezja miłość do Polski w sercach dzieci rozpali jeszcze mocniej, jasnym światłem, które będzie promieniować na dalsze pokolenia.

Tekst: „THEOS”

Zdjęcia: Zofia Żeleśka-Bobrowski

“LITTLE PICASSO” - Painting Class, Ages 6-13

CREATIVE ADVENTURE IN PAINTING, DRAWING AND SELF-EXPRESSION.

With Prof. Christopher Zacharow

Calling all creative children who wants to feel inspired, spark their inner-artist, and have fun through art! In this exciting and inspiring art program for budding artists, children will: Tap into their creativity as they learn to express themselves through art. Receive one on one customized art instruction with professional artist. Explore a variety of painting, drawing and mixed - media art projects, materials and techniques. Learn all aspects of creating acrylic or oil painting: composition, form, line, shading, color and texture. Whether your child/ teen is an up and coming artist, preparing for future portfolio, or a beginner, our art program's warm and nurturing professional teaching artist, will work with each student in order to foster joyful, artistic growth while creating artwork that your child/ teen will be proud of. Annual exhibition of students artworks in a beautiful PSC Gallery, 177 Kent Street, Brooklyn, is a great event! Kids will build their self-esteem while strengthening their communication skills, relaxation skills, and problem - solving skills through art and in everyday life.

Question for Prof. Zacharow - please call 917 991-1879

8 classes, Wednesdays, 5-8pm

Where: Polish and Slavic Center, 179 Java Street, Brooklyn, NY 11222, First Floor, Room #8

To register call: 917-991-1879 or PSC: 718 389-0705, www.polishslaviccenter.org

